

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

b e l f ö l d i h i r e k

1972. október 9.

bb. i. fiatalok a népfrontmozgalomban - községfejlesztési akciók
- a hazafias népfront őszi tervei a megyékben

i/tf/pá/a/h1

1972. október 9.

a közeleti demokrácia kiteljesedését jelzik a népfrontmozgalom vidéki - megyei, városi, községi - bizottságainál sorra kerülő őszi események. sokféle formája van a tanácskozásoknak - előadás, fórum, ankét, amelyekhez mindig olyan témát választanak, ami a helyi lakosság nagy részét foglalkoztatja.

szombathelyen például a tanácsstagok és a népfront-bizottság együttműködésének tapasztalatairól, a további teendőkről von mérleget a városi népfront-elnökség. celldömölkön járási téma kerül napirendre: hogyan intézik a lakosság ügyeit, panaszait a községi tanácsoknál. ehhez kapcsolódóan a jogpropaganda őszi-téli tervét is kidolgozzák. zalaegerszegen tájértekezletet tartanak a környező községek népfront elnökei és titkárai, s felmérik: mit tett a mozgalom ilyen szinten az v. népfront kongresszus ajánlásainak, határozatának megvalósításáért.

a közeleti demokrácia fejlesztése jegyében veszik górcső alá a tanácsok választó kerületi munkáját nyíregyházán, a szabolicszatmár megyei népfront bizottság elnökségi ülésén, ahol a nyírbátori és a fehérgyarmati járás tapasztalatait elemzik. zalaegerszegen ezekben a napokban megalakul a petőfi emlékbizottság, a közelgő évforduló helyi ünnepségeinek szervezőjeként. egyik vezető gondolata volt a népfrontkongresszusnak, hogy minél nagyobb számban be kell vonni az ifjabb korosztályokat a mozgalomba; salgótarjánban most a fiatal értelmiségiek közeleti tevékenységét karolják fel azzal, hogy különböző lehetőségeket - kinek-kinek a szakmájába, érdeklődési körébe vágó feladatokat - biztosítanak, olyan munkát, amelynek elvégzésével hasznosan segíthetik a községek fejlesztését.

/folyt. köv./

- 1 -

Tó

bb.1./ fiatalok.....folyt./-a

azt is ajánlották a tavaszi népfrent-kongresszuson, hogy a lakosságot közvetlenül érintő területek munkájáról, tevékenységéről az igényeknek megfelelően tájékoztassák a népfrent; így került most elő közérdekű témaként a szolgáltatás helyzete a veszprémi járásban, a népfrent közsgépolitikai munkabizottságának kezdeményezésére. salgótarjánban nemes célú mozgalom van kibontakozóban: „20 ezer napot salgótarjánért”, mottóval és célal társadalmi munka-akciókat szerveznek a városi bizottság kezdeményezésére.

papi békemozgalmunk is serénykedik a vidéki városokban. szegeden például a csongrád megyei katolikus papi békebizottság a megyei népfrenttal közösen hív össze közéleti fórumot, kecskeméten a bács- kiskun megyei katolikus papok tanácskozásán aktuális belpolitikai kérdések kerülnek napirendre./mti/

bb.3. ezüstpénz lelet závodon

vid/ká/a/hgy

1972. október 9.

a tolna megyei závodon egy fazék ezüstpénzre bukkant kert munka közben amberger Antal gépkocsivezető. a leletet beszállította a szekszárdi muzeumba, ahol kiderült, hogy a 3320 darab ezüstdénár mátyás, ulászló és II. Lajos király idejéből származik. akad köztük 1514. keltezésű is.

dél-tolna megyében, závod, decs, etepusztá, őcsény, bátaszék, kakasd határában korábban is előkerült hasonló lelet. a török hódoltság kezdetének szomorú emlékei ezek, sok magyar család pusztulásáról tanuskodnak. mivel senki sem tért vissza, hogy a cserépfazékban földbe rejtett családi vagyonát kiássa.
/mti/

- 2 -

bb.2. száz év óta a leghidegebb szeptember - fűtési órjázat a fő városban

1/-don - hi/a/ hgy

1972. október 9.

a fővárosi távfűtő művek történetében még nem volt rá példa, hogy a hivatalos fűtési időnyél, tehát október 15-nél csaknem egy hónappal korábban - már szeptember 18-án fűtött volna. a 100 éves átlag szerint a középhőmérséklet szeptemberben 16,6 celsius fok. az idei szeptember időjárása pontosan két fokkal volt hidegebb: 14.6 celsius fokot jelzett átlagosan a hőmérő.

az ősz első hideghullámai - mint ember károly főmérnök elmondta - minden esztendőben szeptember közepén, végén észlelhetők a fővárosban. október elejére viszont általában ismét megnyihül az időjárás. a fűtési szakemberek ezért az idén is arra számítanak, hogy rövidesen meleg front váltja majd fel a mostani hűvösebb napokat. a meglehetősen változékony, olyankor szeszélyes időjárás nem kis feladat elé állítja a távfűtő műveket. a vállalat ugyanis jelenleg mintegy 68 500 lakásnak juttat meleget. ez azt jelenti, hogy budapest lakásállományának több mint 10 százaléka részesül távhőellátásban. ahhoz, hogy a „melegház”, szolgáltatása összhangban legyen az időjárással, a fűtést szabályozó műszereket naponta kellene az időjárás változásaihoz igazítani. ez a gyakorlatban megvalósíthatatlan, tudniill. 1000 hőközpont átprogramozását tenné szükségessé. tulajdonképpen ezért nem orvosolható váratlan felmelegedés esetén a távfűtéses otthonokban a lakók kérése: a fűtés egyik napról a másikra való kikapcsolása. a meteorológiai előrejelzések birtokában természetesen a távfűtő művek a várható időjárásnak megfelelően fűt. ilyenkor a fűtést szabályozó műszereket átállítják, a kazánok égőfejeiből csak néhányat üzemeltetnek, stb.

a következő napok időjárása enyhe, kellemes lesz. ennek ellenére két városrész - a xiii. és a xv. kerület - új lakótelepén a forróvíz hőfokát nem csökkentik. ugyanis most vizsgálják az a két, egyenként 50 millió kalória/óra teljesítményű kazán, amelynek próbaideje a hónap végén jár le. az új kazánokat a vizsgaidőszak alatt nem szabad átállítani. az érintett ujjalotaiak és az angyalföldi révész utca környékén lakók tehát - ha enyhül is az időjárás - az átlagosnál erőteljesebb fűtésre számíthatnak.

/folyt.köv./

- 3 -

az év végéig egyébként további, mintegy 3500-4000 új otthon kapcsolnak be még a hőszolgáltatásba. ebben a számban olyan építőipari vállalat már tető alá hozott, de csak a belső szakipari munkák befejezése után, a következő hetekben, hónapokban ad át. a távfűtő művek az idén összességében óbudán 5400, újpalotán csaknem 4000, Zuglóban, a fővárosi uti negyedben több mint 3000, Lipótvárosban 950 és Órmezőn körülbelül 500 lakás fűtéséről gondoskodik.

ember károly a továbbiakban elmondta, hogy évente több mint 10 ezer lakást kapcsolnak be a távhőellátásba. a nagyszámú program teljesítésével 1975 végére a távfűtéses otthonok száma budapesten eléri a 120 ezret. /mt1/

--

bb.4. ár-és költségellenőrzés a lakásberuházásoknál - a megtakarításból megyéenként 300-400-zal több lakás épülhet

1/sb/tr/a/1e

1972. október 9.

az építésügyi-és városfejlesztési minisztérium szakértői a múlt év októberétől a tárca vállalatainál vezetett szokásos árellenőrzésen túlmenően hat megyei tanács szakembereivel közösen tartott vizsgálaton elemezték a lakásberuházások költségeit. ez a munka átfogóbb volt az árellenőrzésnél, mert - amint a tapasztalatok is tanúsították - a törvényes árképzés szabályainak megsértése nélkül is növekedtek a költségek a különféle beruházási döntések alapján. sok esetben ugyanis a tanácsai lakásberuházások a népgazdasági tervben megengedett átlagnál nagyobb és jobban felszerelt lakások, lakóházak építését irányozták elő. ezért a tervdokumentációkat is ellenőrizték. többek között szekszárd kinizsi uti lakótelepénél a túlzott és költséges igények „lefáradásával”, lakásonként 37 000 forinttal csökkentették a költségeket. hasonló megoldások eredménye, hogy től a megyében a rendelkezésre álló beruházási költségből 1672 helyett mintegy kétezer lakás épülhet. a közösen végzett vizsgálatok a többi öt megyében is lehetővé tették, hogy általában 300-400 lakással több épüljön.

a minisztérium intézkedésére a költségek növelésének megelőzése érdekében a győri, a miskolci és a debreceni házgyártételes lakásárjegyzéket adott ki, s ebből a beruházók, a tanácsok anyagi erejükhöz mérten választhatják ki a legmegfelelőbb lakásokat. korábban ugyanis épületenként külön költségvetések készültek, s ezekben előfordultak pontatlanságok, ugyanakkor gyakori volt, hogy a tömegesen gyártottól eltérő típusú lakást kértek a beruházók. a tapasztalatok szerint lakásonként 13-14 ezer forinttal lehet csökkenteni a házgyári lakások költségeit is, ha a gyártási technológia jobb kihasználásának megfelelően választják ki a lakástípusokat. az idén elkészül a három budapesti és a szegedi házgyár árjegyzéke is, amelyen egy évig akkor sem lehet változtatni, ha időközben az építési munka költségei emelkednének.

/folyt.köv./

- 4 -

bb.4./ ár-és költségellenőrzés...folyt./-a

a minisztérium tanfolyamok rendezésével is segítséget kíván nyújtani a tanácsok árellenőrzési szakembereinek, hogy a korábbinál tüzetesebb, hatékonyabb vizsgálatokat végezhesse.

a minisztérium tervezetét dolgozta ki az építési és építésszervezési munkák árképzésének megszigorításáról. javaslat készült, hogy jelentősen szűkítsék a szabadáras munkák körét. időszerű javaslat az is, hogy az építmény költségvetésében vegyék figyelembe a kivitelezési minőséget. a különféle építőipari vállalatok, szövetkezetek és egyéb szervezetek lehetőségei és technikai eszközei ugyanis nem teszik lehetővé egyformán kiváló minőségű munka elvégzését. a javaslat az, hogy három minőségi kategóriát állapítsanak meg, s ha a kivitelező második vagy harmadosztályú minőségű munkára képes, akkor ennek megfelelő áremelkedést adjon a beruházónak. /mt1/

--

bb.5. irányelvek a nevelési tanácsadók működésére

1/szδ/gk/a/hgy

1972. október 9

a gyermek- és ifjúságvédelmi munka továbbfejlesztését szolgáló jelentős intézkedés született: a művelődésügyi miniszter utasítása értelmében nevelési tanácsadókat létesítenek. az utasítás aláhuzza: a családban nevelkedő 3-18 éves korú gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, veszélyeztetettségük megelőzésének, a nevelésükkel kapcsolatos problémák megoldásának segítésére a fővárosi, a megyei és a megyei városi tanácsok a korábbi kormányrendelet alapján - anyagi és személyi feltételeiktől függően, saját forrásaikból - nevelési tanácsadót hozhattak létre. a tanácsadók feladata a gyermekek komplex módszerekkel történő személyiségvizsgálata, ennek alapján a szülők, az oktatási intézmények részére nevelési tanácsadás, széleskörű nevelési propaganda kifejtése és szaktanácsadás a gyámhatóságok számára.

a nevelési tanácsadók működéséhez irányelveket bocsátottak ki. ebben hangsúlyozzák: különös gonddal kell törődni azokkal a 3-18 éves gyermekekkel, akiknél a tanulási vagy egyéb nevelési problémák csökkentése megszüntetése sajátos eljárásokat igényel.

/folyt.köv./

vagy

- 5 -

bb.5./ irányelvek.....folyt./-a

gyermek-és ifjúságvédelmi feladat a környezeti veszélyeztetettség megelőzése, a személyiségfejlődést gátló okok feltárása, megszüntetése, a fiatalok helyes irányu fejlődésének biztosítása.

a nevelési tanácsadók feladataiból következik, hogy le kell működniük a nevelési, az oktatási és az egészségügyi intézményekkel, a gyámhatóságokkal, továbbá a pályaválasztási tanácsadó intézettel. a szükségnek megfelelően kapcsolatot tartanak az illetékes párt-és tömegszervezetekkel. fontos, hogy a gyermekvédelemben érdekelt állami és társadalmi szervek megismerjék és igényeljék a nevelési tanácsadók munkáját - hangoztatják az irányelvek./mti/

Iszoroson

--

bb.6. évadnyitás előtt az egyetemi színpadon - emlékműsorok a petőfi évforduló alkalmából

t/nn/gg/a/hgy

1972.október 9.

október 14-én kezdi új évadját a budapesti egyetemi színpad. ebből az alkalomból az együttes vezetői elmondták, hogy az idén 25 esztendő az énekkar, s 15 esztendő a zene- és tánckarok. a jelentős évforduló tiszteletére az egyetemi bartók béla énekkar a tervek szerint két reprezentatív koncertet ad a zeneakadémián és seregszemlét szervez a magyarországi felsőoktatási intézmények aranyéremmel kitüntetett énekkarainak meghívásával. az egyetemi koncertzenekar december elején ausztriai vendégszereplésre utazik. a folklór együttes pedig megalapításának évfordulóján, sorozatban mutatja be az egyetemi színpadon repertoárja legjavát. számos irodalmi összeállítás is készül a népszerű fővárosi diák-társulat számára. a színpad vezetői szeretnék több műsort bemutatni petőfi sándor költészetéből, leveleiből, részben hivatásos művészekkel, részben a balassi bálint szavalókör tagjaival. így egy-egy est témája lenne petőfi és arany barátsága, petőfi: az apostol, a helység kalapácsa, bolond istók, tündéralom című műve, egy másik program pedig „e petőfi 1847”, címmel kerülne a közönség elé. az universitas együttes a petőfi évforduló kapcsán a költő közéleti pályafutását akarja végigkísérni. „jónéhány petőfi vers megzenésítésével. másik vállalkozásuk a főváros egyesítésének centenáriuma-hoz kapcsolódik. ezt első sorban régi sanzonokból, versekből, kabarédalokból, a pesti ember világára jellemző dokumentumokból válogatják.

/folyt.kö./

- 6 -

1b

bb.6./évadnyitás....folyt./-a

premiert tartanak szomszéd népek muzsikája címmel lengyel, román, cseh és szlovák zenei érdekességekből. moldován domokos zenei irodalmi estet szerkeszt olasz kortárs művekből, s ismét előkészít néhány naprajzi tárgyú előadást. folklór műsorok számát az egyetemi színpadon fellépő fiatal előadóművészek/sólyom kati, márai enikő, szilágyi maja, papp jános /, közreműködésével tervezett összeállítás is, amelynek anyagát egyebek között lakodalmas rigmusok és nemzetség-énekek szolgáltatják.

az új évadban folytatódik a filmszínész portré-sorozat - darvas iván, latinovits zoltán és kállai ferenc estjeivel. ezzel párhuzamosan színházi színész-portré sorozatot is indítanak, az első előadás közreműködője sinkovits imre lesz. sorozat ismerteti meg az érdeklődőkkel a hangosfilm nagy nevéket, egy másik pedig új törekvések a szocialista országok filmművészetében címmel nyújt áttekintést a baráti országok jelentős alkotásaiból./mti/

--

bb.8. tolvaj a próbafülkében

1/bc/mné/a/hgy

1972. október 9.

az áruházi vásárlók figyelmetlenségét használta ki, pénzszerzésre, pataki erzsébet 25 éves budapesti adminisztrátor. áruházakban, ruházati boltokban kiválasztott egy-egy ruhadarabot, a próbafülkébe ment, egy alkalmas pillanatban kiemelte az ugyancsak ott próbáló másik vevő pénztárcáját, majd sietve távozott. a zsákmány általában több száz, olykor egy-két ezer forint volt. cipőboltokban is hasonló módszerrel lopott egy óvatlan pillanatban a cipők között válogató vevők táskájából kihuzta a pénztárcát. végül is az egyik ruházati boltban rajtavesztett: 2 500 forintot tartalmazó pénztárcát emelt ki, de tetten érték és átadták a rendőrségnek.

a központi kerületi bíróság pataki erzsébetet - figyelembe véve büntetett előéletét - egy évi és öt hónapi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre is kötelezte./mti/

--

- 7 -

1b

bb.7.takarmánylesztő cellulózból - omfb koncepció a szintetikus fehérjetermelésről

1/bé/pá/a/1e

1972.október 9.

az állati eredetű fehérjék fogyasztása egyre nő hazánkban. A lakosság mind több húst, tojást, és tejterméket igényel, ezek előállításához pedig egyre több fehérjedús takarmányra van szükség. a hiányok pótlására, a fehérje-takarmány importra évente több mint 60 millió dollárt fordítunk. a hazai takarmánybázis azonban még ezzel a jelentős importtal sem biztosítja az állatállomány fehérje szükségletét, jelenleg 23-24 százalékkal kevesebb a takarmány fehérje a kellőnél. a számítások szerint 1985-ben már félmillió tonna takarmányfehérje hiányzik az előállításból, - ha sürgős intézkedésekkel nem fejlesztik a fehérjetartalmu vagy fehérjepótló anyagok előállítását. ebben kulcs szerepe van a vegyiparnak, azoknak az eljárásoknak, technológiáknak, amelyekkel szintetikus uton pótolhatják a fehérje-szükségletet.

a vegyipar feladatát, az új eljárások megvalósításának lehetőségeit elemzi az országos műszaki fejlesztési bizottság koncepciója, amelyet már elfogadott az omfb plénuma, s így egyre inkább figyelembe veszik a kutatásnál, termelésnél is. a koncepció összefoglalja azokat a fő területeket, amelyekről a fehérjepótlás várható. foglalkozik a takarmánylesztők előállításával, a kőolaj-és földgáz alapu szintetikus fehérje előállításával, valamint a sok nitrogént tartalmazó vegyületek, például a karbamid és az ammónia alkalmazásával is.

a koncepció megállapítja: a különböző takarmánylesztők jelenleg a takarmányfelhasználás 1-3 százalékát adják, ajánlatos azonban ezt az arányt 6-8 százalékra növelni, hiszen ez az értékes anyag 40-45 százalékos fehérjét tartalmaz és vitaminokban is gazdag. az élesztők előállíthatók melaszból, szulfitlúgból/a papíripar mellékterméke/ és cellulóz tartalmu hulladékból, tejsavóból. a szakemberek igen nagy jövőt jósolnak a tejsavóbázis takarmánylesztőtermelésnek, hiszen hazánkban évente mintegy 300 ezer tonna tejsavó keletkezik, s 1980-ban már több mint 380 ezer tonnára lehet számítani. a nyersanyagellátást figyelembe véve a központi élelmiszeripari kutató intézet szerint két, napi 100 ezer köbméteres és hat, napi 50 köbméteres élesztőgyár létesíthető. a szulfitlúg hasznosítására évi 1600 tonna kapacitású takarmánylesztő üzem létesítését javasolja a tanulmány. a szénhidrogén bázisu takarmánylesztő és más fehérje tartalmu anyag előállítása még külföldön is elsősorban laboratóriumi méretekben történik. az iparilag fejlett országok azonban fokozatosan felkészülnek a földgáz-és a kőolaj-alapu szintetikus fehérje gyártásra: az ezzel kapcsolatos kísérletek nálunk is igen jó uton haladnak.

1 és
/folyt.köv./

- 8 -

bb.7./takarmánylesztő....folyt./-a

az országos műszaki fejlesztési bizottság koncepciója hangsúlyozza: a vegyiparnak fontos feladata, hogy a fehérjebázis megteremtésére feltárja a nemzetközi kooperációs lehetőségeket, s kialakítsa az együttműködést a szovjetunióval./mt1/

-.-

- 9 -

bb. 9. fakitermelés és feldolgozás gombnyomásra

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

a vértési erdőgazdaság pusztavámi erdészetében üzembehelyezték a legmodernebb hazai fafeldolgozó üzemot. itt valósították meg azt a nagyarányú koncentrációt, ami az egész magyar erdőgazdaság törekvése. ebben az erdészetben ugyanis a fák kidöntésétől kezdve a feldolgozásig és a vagonba rakásig mindent magas fokon gépesítettek.

az új üzemegységet a szakemberek a korszerű fafeldolgozás modelljének tartják. hatalmas emelőszerkezetek, szállítószalagok, markolók, rönkbefogó kocsik, keretfűrészek, gyalugépek és előre programozható berendezések egész seregét állították munkába. a termelés nagy része központi telepen, korszerű munkacsarnokban történik. az erdőkben csak kidöntik és gallyazzák a szálfákat, majd erdőgépek vontatják a rakodó-terekre, ahonnan különleges önrakodó teherautók szállítják a központi feldolgozó telepre. itt ismét a gépek sora veszi „kézbe”, a fát: osztályozzák, fűrészelik, kéregtelenítik, szélezik és rövidítik. az egyik legérdekesebb berendezés a programvezérléssel működő automata fűrészlőgép, amely négy óránként ujjaélezi „elfáradt”, fűrészlajapit. a rendkívül erős, könnyen kezelhető és üzembiztos hazai és külföldi gyártmányú gépeket az erdőgazdaság műszaki kollektívája saját tervezésű és gyártású berendezésekkel egészítette ki.

az új típusú és nagyrészt még kísérleti jellegű berendezések működését az erdészeti tudományos intézet szakemberei állandó mérésükkel ellenőrzik. a tapasztalatokat hasznosítani kívánják az ország más vidékein létesülő hasonló fafeldolgozóknál. /mti/

--

bb. 10. átadták az új 100 személyes ikarus-óvodát

t/sl/gk/rj hgy

1972. október 9.

mátyásföldön, a baross gábor utcában hétfő reggel átadták az ikarus-gyár új, 100 személyes óvodáját, amely a régi, 62 személyes napközihöz kapcsolódik. ezentúl a vállalati dolgozók 162 gyermekéről gondoskodnak naponta reggel fél 6-tól este fél 6-ig szakképzett pedagógusok, ez egyben azt is jelenti, hogy a gyermekgondozási szabadságukról visszatérő kismamák 75-80 százaléka azonnal elhelyezheti gyermekét. /folyt.köv./

8.35 rj

- 10 -

NA 910

bb. 10. / átadták az új... 1. folyt./rj

az óvodát a vállalat saját erőből 3.8 millió forintért építette, 1.2 millió forinttal olcsóbban az évm költségnormáinál. a megtakarítás ellenére az épület igen korszerű, négy öltöző-, mosdó-helyiséggel és négy foglalkozóteremmel rendelkezik. hatszázezer forintért vásároltak butorokat, sportfelszereléseket, játékszereket, étkészleteket, még olyan készüléket is beszerettek, amelynek segítségével feltárhatják, megalapozhatják a gyerekek matematikai készségét. /mti/

--

bb. 11. elutazott a szibériai delegáció

t/gy/tm/rj hgy

1972. október 9.

hétfőn hazautazott az a négytagú szovjet delegáció, amely az mszbt meghívására, m.sz. alfjorovnak, a novoszibirszki területi pártbizottság titkárának vezetésével kilenc napot töltött hazánkban.

a szovjet vendégeket többek között fogadta apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke, valamint óvári Miklós, az mszmp központi bizottságának titkára. a szovjet-magyar baráti társaság küldöttségének magyarországi látogatása szorosan kapcsolódott az mszbt nagyszabású akciójához, a „szibériai hetek”, eseménysorozatához. a küldöttség ellátogatott somogy és baranya megyébe, ahol októberben rendezik meg a szibériai heteket. kaposváron, balatonbogláron és pécsen részt vettek több mszbt tagcsoportnak a szovjet távol-kelet megismertetéséhez kapcsolódó programján. a személyes találkozók alkalmával sok száz magyar ipari és mezőgazdasági munkás, hivatali dolgozó, és diák hallgatta meg a szovjet vendégek szibériáról szóló előadásait. budapestben ellátogattak a magyar hajó- és darugárba, amelynek évtizedek óta elsősorú kereskedelmi partnere a szovjetunió. meghívást kaptak a budapesti műszaki egyetemre, ahol sok száz diák előtt tartottak érdekes előadást szibériának, a szovjet népgazdaságban betöltött szerepéről. a hőterv energiagazdálkodási intézetben tett látogatásuk alkalmával találkoztak a szibériai építkezéseken részt vett magyar mérnökökkel, és kutatókkal. a mom-ban a szovjet vendégek baráti találkozáson ismerkedtek meg azokkal a magyar szakemberekkel, akik a novoszibirszki tudós város, akagyemgorodok részére készítettek laboratóriumi műszereket. /folyt.köv./

10.15 rj

- 11 -

NA 1030

bb. 11. / elutazott.. 1. folyt./rj

a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent regős gábor, az mszbt titkára, tóth józsef, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint 1.1. bagyul, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára. /mt1/

--

bb. 12. már a téli tárolásra érkeznek a burgonya és az alma

1/hz/tm/rj hgy

1972. október 9.

hétfőn reggel 160 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. burgonyából már a téli raktározásra is gondoltak, 6160 mázsa érkezett. ára kilonként 3.50. vöröshagymából 180 mázsa, 3.80, fejeskáposztából 350 mázsa, 1.60 érkezett. egy forinttal drágult a karfiol, amelyből 34 mázsát raktak ki, ára 6 forint lesz. paradicsomból 115 mázsa, 7.60, zöldpaprikából 160 mázsa, 9.60, paradicsompaprikából 30 mázsa, 9 forint, sárgarépából 40 mázsa, 2.40, karalábéból 44 mázsa, 2.40, salátából 15.000 fej 1.20 várja a vásárlókat. az almafelhozatal is már a téli raktározási szezonra utal. 8260 mázsa érkezett, ára 4 forint. körtéből 270 mázsa, 8.20, szőlőből 54 mázsa, 13.60, szilvából 275 mázsa, 5 forint, érkezett. 14 mázsa érkezett a közkedvelt csemegéből. a gesztenyéből, ára kilonként 22 forint. /mt1/

--

bb. 13. életeket követelt a gyorsajtás

1/hz/tm/rj hgy

1972. október 9.

kolubán géza 21 éves egyetemi hallgató, budapesti lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és a fejér megyei magyaralmás határában nekiütközött burkus imréné 27 éves székesfehérvári lakos gépkocsijának. a baleset következtében burkus imréné a helyszínen meghalt. utasa, rajnai lászlóné 45 éves székesfehérvári lakos súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet okozó gépkocsi utasai közül bálint ágnes egyetemi hallgató életveszélyesen, egy másik utas könnyebben sérült meg. kolubán géza ellen eljárás indult.

/folyt.köv./
10.20 rj

- 12 -

M-10²⁰

bb. 13. / életüket követelt... 1. folyt./rj

gyorsajtás közben áttért az uttest menetirány szerinti baloldalára és egy fának ütközve a helyszínen meghalt a komárom megyei bakonyársarkány és kisbér között vitos rezső, 71 éves mosonszentjánosi lakos, utasa, vitos rezsőné életveszélyes sérüléseket szenvedett.

nyiregyháza és nagykálló között gyorsajtás és figyelmenlenségű vezetés következtében felborult teherautójával lukács jános 27 éves orosi lakos. a helyszínen meghalt. /mt1/

bb. 14. alapokmány a művelődésről répcelakon

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

a répcelaki nagymezői tsz tagsága közgyűlésen hagyta jóvá az 1973. január elsején életbelépő új alapszabályt, amelyben jelentőségének megfelelő helyet kapott az oktatás és a közművelődés. a tizenegy tagból álló kulturális, és oktatási bizottság feladatává tették többek között, - hogy a település kulturális tervével összhangban - készítse el a tsz évi oktatási és kulturális tervét és azt a megvalósításhoz szükséges költségelőirányzattal együtt terjessze a vezetőség elé.

az alapokmány szerint a bizottság javaslatot tesz a vezetőségnek a felnőttoktatásra, az általános, közép, és felsőfokú oktatásra, továbbá a szakmunkás és betanított munkás képzésre, a társadalmi, tanulmányi ösztöndíjak adományozására. a tagok és családtagjaik, valamint az alkalmazottak szakmai képzésének előmozdítására különböző tanfolyamokat szervez, támogatja a fiatalok tevékenységét, kirándulásokat, muzeum- és színházlátogatásokat kezdeményez,

a tsz-ben- amely a megye egyik legerősebb szövetkezete- a harmadik ötéves terv időszakában szociális kiadásokra évenként 200 ezer, kulturális célokra pedig 90 ezer forintot használtak fel. ebben a tervidőszakban még több pénzt szánnak kulturális célokra: ez az összeg 1975-re fokozatosan 500-600 ezer forintra emelkedik. a tsz kulturális beruházási tervében két üdülő és egy hétvégi ház építése szerepel. /mt1/

--

10.53 rj

- 13 -

Nr 1 Hc

y

bb. 15. árokba fordult a teherautó - nyolcan megsérültek

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

súlyos közúti baleset történt hétfőn reggel pécssett. nagyhar-
sányból munkásokat szállított pécsre a déldunántuli áramszolgá-
lató gaz teherautója, amelyet krém józsef vezetett.
a város határához érve a gépkocsi letért az utpadkára, majd az
utmenti árokba fordult. a baleset következtében a teherautón
utazó tizenkét személy közül nyolcan megsérültek. valamennyi-
ket a pécsi orvostudományi egyetem 2-es sebészeti klinikájára
szállították a mentők. az első tájékoztatás szerint pogács já-
nos 47 éves szobafestő, bissei lakos súlyos, a többiek könnyebb
sérülést szenvedtek.

a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.
/mti/

--

öbb. 16. Leszüretelték a csongrádi kadarkát

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

a közép-magyarországi pincegazdaság csongrád-szolnok vidéki
üzemének 16,000 hektáros szőlőtermő körzetében befejeződött a
kadarka szedése. ezzel a nagy szüreti idény „félidején”, már tul-
jutottak a gazdaságok. más években ilyen korán még nem kerültek
le a tőkéről a híres borszőlő fürtjei. az idén sok csapadék miatt
megrepedezett a szőlő héja, s a rothadási folyamat megelőzésére
határozták el a gyorsított betakarítást. a kadarka cukorfoka a szo-
kásosnál alacsonyabb ugyan, de a tavalyinál tíz százalékkal na-
gyobb termést sikerült idejében megmenteni. most a szüret máso-
dik szakaszában, a kövidinka betakarítása van soron. az alföld
e másik uralkodó borszőlője a kadarkánál jobban türi az idő-
járás viszontagságait. /mti/

--

bb. 17. belkereskedelmi küldöttség utazott mongóliába- kgst
miniszteri tanácskozás az áruellátás kérdéseiről

t/kf/tm/rj le hgy

1972. október 9.

szurdi istván belkereskedelmi miniszter vezetésével hétfőn
küldöttség utazott mongóliába. a küldöttség - tagjai dr. sághy
vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese és kovács
sándor, a szövetség elnökhelyettese, - részt vesz a kgst belkeres-
kedelmi miniszteri tanácskozó testület évi ülésén ulan-batorban.

/folyt.köv./

- 14 -

11.15 rj

NA 1150
9

bb. 17. /belkereskedelmi... 1. folyt./rj

a kgst belkereskedelmi minisztereinek tanácskozó testülete
magyar kezdeményezésre 1969-ben alakult budapesten. a testü-
let évenként ülészik, 1970-ben várnában, 1971-ben berlin-
ben tárgyalták meg a miniszterek a szocialista országok belkeres-
kedelmének időszerű problémáit, fejlesztési tennivalóit. a ta-
nácskozó testület alakulásakor három munkacsoportot - közgazdasági
és tudományos munkaszervezési, az anyagi és műszaki bázis
fejlesztésével és szervezéssel, valamint a belkereskedelmi válas-
técserre kérdéseivel foglalkozó munkacsoportot hoztak létre.
a múlt évben megalakult a vendéglátás kérdéseivel foglalkozó
munkacsoport is, amely elsősorban a gazdaságos tömegétkeztetés
konceptióját, a vendéglátóipar fejlesztésének ügyét kapta fel-
adatul.

az idén a miniszteri testület munkájába bekapcsolódtak a kubai
belkereskedelem vezetői is.

a miniszteri testület a kgst végrehajtóbizottságának ha-
tározata alapján a kgst keretében, annak szerveként tevékeny-
kedik, s a közeljövőben a kgst titkársága moszkvában belkeres-
kedelmi csoport formájában állandó titkárságot létesít.

a tanácskozó testületen belül magyar irányítással mű-
ködik a közgazdasági és tudományos munkaszervezési munkacsoport,
amely az elmúlt három esztendőben eredményesen működött közre,
a tagországok belkereskedelmének tervezési, közgazdasági, munka-
szervezési és oktatási kérdéseiben, problémáinak megoldásában. a
munkacsoport közös konferenciákon tárgyalt, közös tanfolyamokat
tartott, egyebek között prágában, lipcsében és budapesten a szak-
munkástanuló képzésről, a modern oktatási eszközök alkalma-
zásáról, a kirakatrendezők továbbképzéséről. bulgária, lengyelor-
szág, magyarország és a szovjetunió tanulócseréket szervez terme-
lési gyakorlatra. nagy gondot fordít a munkacsoport a lakosság
fogyasztási cikk-keresletének tanulmányozására, a tervezési és az
osztönzési rendszerek fejlesztésére.

a belkereskedelmi miniszterek ulan-batori tanácskozásán
a kgst országok belkereskedelmének együttműködési eredményeiről,
s a további tennivalókról lesz szó. beszámolnak az ülésen tevékeny-
ségükről a szakértői munkabizottságok vezetői, köztük dr. sághy
vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese, ismerteti
a közgazdasági és tudományos munkaszervezési munkacsoport ered-
ményeit, elképzeléseit. jóváhagyják a miniszterek a szakértői
munkacsoportok 1972-75 évi munkatervét, a tanácskozó testület leg-
közelebbi ülésének helyét és időpontját. külön tárgyalnak
a miniszteri tanácskozó testület - mint kgst-szerv- új eljárási sza-
bályzatáról, valamint a kgst titkárságán létesítendő belkereskedel-
mi csoport /állandó titkárság/ feladatairól és ügyrendjéről.
/mti/

- 15 -

11.28 rj

NA 1150

bb. 18. a gyermekellátás költségeit vizsgálták a fővárosi népi ellenőrök

t/bc/gk/rj hgy

1972. október 9.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság hétfői ülésén megtárgyalta azokat a tapasztalatokat, amelyekre a gyermekellátás egyes költségeinek alakulásával foglalkozó országos vizsgálat-hoz kapcsolódva budapesti viszonylatban tett szert.

a vizsgálat 18 éves korig az alsó- és felsőruhára s egyéb konfekcionált textilákra, a cipőkre, a tápszerekre, a bébi étel-konzervekre, egészségügyi cikkekre és a bébi felszerelési tárgyakra terjedt ki. a felmérés az 1968-1972-es időszakot ölelte fel s azzal is foglalkozott, hogy a vállalatok középtávu tervei alapján milyen ellátás várható ezekből a cikkekből 1975-re. a vizsgálatot kilenc fővárosi kerületben, 14 gyártó, 8 nagykereskedelmi, 7 kiskereskedelmi vállalatnál, valamint az irányításuk alatt működő 58 boltegységénél végezték.

a gyermekellátást szolgáló fontosabb cikkek termelése általában növekedett, s a választék bővült. termelési értékük az 1968. évi 698 millió forintról 1971-ben 881 millió forintra emelkedett. ennek ellenére a kereskedelem igényeit az ipar nem tudta kielégíteni. az ipari vállalatok kapacitáshiányra, valamint exportkötelezettségek teljesítésére hivatkoztak. a kereskedelem külföldről beszerzett árukkal pótolta a hiányt.

az igények - mint a vizsgálat megállapította - a műszálas és a szintetikus áruk felé tolódtak el. a régi, hagyományos alapanyagokból készült cikkek helyett új, korszerűbb termékeket hoztak forgalomba, amelyek ára magasabb volt az előzőnél. e termékek tetszetősebbek, könnyebben kezelhetők, ezért a fogyasztók - a magasabb ár ellenére is - szívesebben vásárolták. a gyermekellátás körébe tartozó árucikkek fogyasztói ára így - kevés kivétellel - évről, évre növekedett. a magasabb termelési árak kialakítására ható tényezők között szerepel, hogy emelkedtek az alapanyagok árai, változott összetételük, növekedtek a feldolgozási költségek s ilyen irányban éreztették hatásukat a dívat változásai is. a vállalatok maximálisan igyekeztek kihasználni az árszabályozók kedvező lehetőségeit. az új termékek előállításánál olyan törekvéseket, nem tapasztalt a vizsgálat, amelyek a korszerűbb árucikkek ellenére is az árak stabilizálódását tüzték volna ki célul. a vállalatok intézkedései elsősorban a nagyobb jövedelmezőség elérésére irányulnak s csak másodsorban veszik számításba a vásárlók igényeinek kielégítését.

/folyt.köv./

12.05 rj

- 16 -

NA 1300

bb. 18. / a gyermekellátás... 1. folyt./rj

hozzájárult a költségek növekedéséhez az is, hogy elavultak a gyermekruházati méretek. a 10-15 évvel ezelőtti kialakított méreteket nem módosították az ifjúság testi alakata fejlődésében bekövetkezett változásoknak megfelelően. ez a szülőknek sokszor többletkiadást jelentett.

általában javult a minőség. a legkisebb mértékben tapasztalható ez a cipőiparban, ahol továbbra is sok a minőségi kifogás. a hibák többsége a technológiai fegyelem megsértéséből, műszaki előkészítési hiányosságokból, a gyártásközi ellenőrzés gyengeségeiből, munkaerő-problémákból s mintegy 40 százalékban hibás alapanyag felhasználásából adódik. a gyermekellátás körébe tartozó termékeket nem szívesen gyártják azok a vállalatok, amelyeknek fő profilja a felnőttek ellátása. a kötöttáras forma miatt nem érvényesíthetik úgy számításaikat, mint a felnőttek részére gyártott termékekénél, így a nyereségük is kisebb s ez nem ösztönzi őket a gyermekeknek szükséges cikkek előállításának növelésére.

a felmérés tapasztalatai utalnak arra is, hogy a termelő vállalatok előzetes tervei alapján a negyedik ötéves terv további éveiben sem várható lényeges változás a belföldi igények kielégítésében.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat tapasztalatai alapján több javaslatot tesz illetékeseknek. /mti/

.-

bb. 19. textilipari műszaki és tudományos egyesület alakult Zalaegerszezen

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége Zala megyei szervezete keretében hétfőn megalakult Zalaegerszezen a megye 17. tudományos egyesülete, a textilipari műszaki és tudományos egyesület, bázisát a zalaegerszegi ruhagyár adja, itt dolgozik a legtöbb textil-, illetve konfekcióipari műszaki szakember. az egyesület létszámát növeli a zalaszentgróti, a zalalövői ruhaipari szövetkezet és a Zala megyei kézműipari vállalat műszaki gárdája. az egyesület létrehozásának célja: tudományos szinten segíteni a konfekcióipar technikai-műszaki fejlesztését. a textilipari műszaki és tudományos egyesület az alakulás után megtartotta első munkálását, amelyen a szabászati munkahelyek átszervezését vitatták meg a szakemberek. /mti/

.-

12.15 rj

- 17 -

NA 1310

bb. 20. ndk-beli vendégek az mhsz-nél

1/vt/mné/rj hgy

1972. október 9.

kiss Lajos vezérőrnagynak, a magyar honvédelmi szövetség főtitkárának meghívására hétfőn délelőtt budapestre érkezett az ndk-beli testvérszervezet, a gst küldöttsége, élén Fritz Dolling ezredessel, a politikai és hazafias nevelés főosztályának vezetőjével. a vendégek egy hetes magyarországi tartózkodásuk során megbeszéléseket folytatnak az mhsz országos központjában, a budapesti, valamint több megyei vezetőségénél. egyidejűleg megismerkednek az mhsz klubok, az üzemi szervezetek tevékenységével, tanulmányozzák az agitációs és propaganda munkát. /mti/

--

/bb. 21. több mint ötvenezer látogató a „vendégül lát borsod,, rendezvényein

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

hétfőnvégetért a „vendégül lát borsod,, tizennyolc napos rendezvénysorozata. az immár hagyományos vendéglátó napokon a borsodiakon kívül a szomszédos megyék- heves, nógrád, hajdubihar, szabolcs-szatmár- szakemberei is résztvettek, s bemutatták művészetüket a szomszédos kelet-szlovákiai valamint a bolgár szakások is.

a megközelítőleg százötven rendezvény sorában tizenöt szakmai tanácskozás zajlott le. a vendéglők étlapjain tájjellegű ételek szerepeltek. tokajban például a hal elkészítésének huszféle módját mutatták be. aggteleken a 17. századból, a perényiek konyhájából fennmaradt recept szerint tartották meg az ökörsütést. a miskolci avas szálló udvarán a vendégek szemeláttára dolgozták fel a sertést, készítették el a házi disznótorost.

a becslések szerint a rendezvényeket több mint ötvenezer érdeklődő kereste fel. /mti/

--

13.00 rj

- 18 -

NA 1920

bb. 22. megszűnt a száz éves ujszegedi Ládagyár- uJ Lakónegyed épül a helyén

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

hétfőn, az ujszegedi Ládagyár üzemcsarnokában megtartott munkásgyűléssel befejezte működését a város egyik legrégebbi üzeme, amelyet több mint száz évvel ezelőtt alapítottak. megszűnésének oka, hogy a telep már hosszú évek óta utjában áll az uJ odeszsa városnegyed kialakításának. a negyedben ahol már csaknem 5.000-en költöztek uJ lakásba, a következő években újabb öt-tíz emeletes lakóházakat építenek, jórészt a lebontásra kerülő Ládagyár 10 holdnyi területén.

az üzem termelését irányító délalföldi fafeldolgozó gazdaság a megszűnt gyár még használható berendezéseit a szegedi fűrészüzemébe, valamint szegedi falemezgyárába telepítette át, s itt helyezik el az ujszegedi gyár dolgozóit is. /mti/

--

bb. 23. időjárásjelentés

rj hgy

1972. október 9.

a meteorológiai intézet jelenti október 9-én 13 órakor

enyhe éjszaka

a kárpát-medence és a balkán-félsziget felett magára hagyva örvénylik az évszaknak megfelelő hidegebb levegő. hatására továbbra is erősen felhős, többfelé esős az idő. a szovjetunió európai területének keleti felére érkező sarkvidéki eredetű hideg levegőt futó hózáporok, erős szelek kísérik. az óceán felől áramló légtömegek a brit-szigeteken és észak-európában változékony, szeles, több helyen csapadékos időjárást okoztak. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását az említett hideg és a dél, délkelet felől beszivárgó enyhe nedves levegő keveredése határozza meg.

/folyt.köv./

13.10 rj

- 19 -

NA 1325

bb. 23. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

hazánkban vasárnap borult, vagy erősen felhős hűvös idő volt. a délkeleti megyékben 1-3 órára kisütött a nap. országszerte esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 10 mm között váltakozott, de nagyhőrcsőkön 11. sopronhorpácson 13 mm-t mértek. a hőmérséklet napközben az északi megyékben, a dunántulon 9-11, máshol 12-16 fokig emelkedett. hétfőn hajnalra 5-11 fokig hűlt le a levegő. a kora reggeli órákban helyenként köd képződött, amely délelőtt feloszlott. a délelőtt folyamán erősen felhős, párás idő volt. egy-két helyről újabb esőt jelentettek.

a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 9-13 fok között változot-

takozott. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 10.3 fok volt, a százaléves átlagnál 2.7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

időnként felszakadozó felhőzet, több helyen eső, gyenge, napközben kissé megélénkülő keleti, délkeleti szél. a hajnali és a reggeli órákban helyenként köd. enyhe éjszaka.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek kedden: 15 fok körül.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

tulnyomóan felhős idő, megismétlődő esőkkel. sokfelé reggeli köd. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 6-11 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 14-19 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 50 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél : 115 cm. h

/mti/

13.15 rj

M-1340

- 20 -

bb. 24. október 9: az upu, az egyetemes posta egyesület napja

1/kf/tm/rj le hgy

1972. október 9.

október 9-én ünneplik világszerte az egyetemes posta egyesület napját, amelyről hétfőn megemlékezett a posta vezérigazgatóság is.

1874-ben ezen a napon alakult meg az általános postaeget, a mai egyetemes posta upu/ elődje, 22 tagországgal. az egyesület alapító tagjai között volt magyarország is. - azzal a céllal hozták létre, hogy egységes alapokra helyezték a nemzetközi postaforgalmat. a tagországok azóta is az egyesület alapelveinek megfelelően gondoskodnak egymás küldeményeinek országukon keresztül menő szabad szállításáról. a ma 147 tagot számláló egyesület székhelye bern, kongresszusait ötévenként tartja. az upu 1947 óta az epsz szakosított intézménye. hazánk évek óta választott tagja az egyesület különböző állandó szerveinek.

a tagországok négy évvel ezelőtt a tókiói posta világkongresszuson határozták el az egyesület alapítási évfordulóját a megünneplését, hogy felhívják a közönség figyelmét a postának arra a fontos szerepére, amelyet minden ország kulturális, gazdasági és társadalmi fejlődésében betölt. /mti/

bb. 25. dr. pach zsigmond páf akadémikus

gk/rj hgy

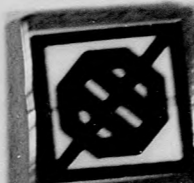
1972. október 9.

a magyar tudományos akadémia történettudományi intézetének igazgatója a német történelmi társulat meghívására hétfőn a német demokratikus köztársaságba utazott. odera-frankfurtban részt vesz a hansische arbeitgemeinschaft nemzetközi kereskedelem-történeti ülészakán, majd berlinben tárgyalást folytat a berlini német tudományos akadémia gazdaságtörténeti intézetével való együttműködés programjáról. /mti/

13.48 rj

- 21 -

M-1420

bb. 26. megkezdődött a szakszervezeti oktatási évad salgótarjánban

vid/gk/ká/rj hgy

1972. október 9.

más megyék példájára a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa tavaly hívta életre megyei oktatási központját, amelynek a salgótarjáni kohász művelődési központ adott otthont. az 1972-73-as oktatási évad ünnepélyes megnyitóját hétfőn tartották. az oktatási központ a jövő év májusáig mintegy 450 szakszervezeti aktivista politikai továbbképzéséről gondoskodik egyhetestől egy hónaposig terjedő tanfolyamokon. /mti/

--

bb. 27. ötven éves a magyar radiológusok társasága- csütörtökön kezdődik a jubileumi radiológus kongresszus

t/vt/pá/rj hgy

1972. október 9.

ötven esztendővel ezelőtt, 1922-ben alakult meg a magyar radiológusok társasága. az évforduló alkalmából október 12. és 14. között rendezik meg a vi. jubileumi radiológus kongresszust, a tudományos akadémián. erről tájékoztatta hétfőn az újságírókat dr. zsebők zoltán egyetemi tanár, a magyar radiológusok társaságának elnöke, a radiológiai klinika igazgatója. elmondta, hogy a magyar radiológusok már fél évszázaddal ezelőtt határainkon túl is elismertek voltak. a legkiemelkedőbb közöttük alexander béla, közvetlenül a röntgen felfedezése után tanulmányozta a röntgen-sugár orvosi alkalmazását. ő és a többi nagy előd- holzwarth jeno, elischer gyula, kelemen béla- munkássága nyomán a magyar radiológusok nemzetközi szinten nagy megbecsülésnek örvendenek.

zsebők professzor hangsúlyozta, hogy fél évszázad alatt a radiológia tudománya forradalmi változáson ment át. mind a diagnosztika, mind a terapia területén jelentős új eredmények születtek. a radiológia újabb redményeit az orcostudomány számos területén hasznosítják. a korisme meghatározásában nagy segítségert nyújt például az érhálózat röntgen ábrázolása. ez lesz az egyik fő témája a kongresszusnak; napirendjén szerepelnek még az izotóp diagnosztika, valamint a sugárbiológiai kutatások újabb eredményei, illetve azok alkalmazása a sugártreápiában és a sugárvédelem területén.

/folyt. köv./

14.00

-22-

bb. 27. /ötven éves... 1. folyt./rj

a kongresszus élénk érdeklődést váltott ki a külföldi radiológusok körében. huszonegy országból több mint háromszázan jelentkeztek. a tanácskozás kitünő alkalmat nyújt arra - hangsúlyozta zsebők professzor - hogy a radiológia hazai szakemberei - soraikból 500-an vesznek részt a kongresszuson - kicserélhessék tapasztalataikat a külföldi kollégákkal, kölcsönösen ismertethessék az elért eredményeket.

a kongresszussal egyidőben a magyar tudományos akadémia épületében kiállítás is nyílik, ahol husz magyar és külföldi cég mutatja be legújabb gyártmányait. /mti/

--

bb. 28. a munkásmozgalmi klub ünnepi ülése szolnokon

vid/ká/rj hgy

1972. október 9.

az őszi, muzeumi és honismereti hónap egyik kiemelkedő eseményeként hétfőn, ünnepi ülést tartott szolnokon a megye első munkásmozgalmi klubja. a közelmúltban életre hívott klub rendezes látogatóinak - a munkásmozgalom veteránjainak - összejövetelén győri tiber, az mszmp szolnok megyei bizottsága párt-archivumának vezetője tartott előadást „honismeret és munkásmozgalom”, címmel. /mti/

--

bb. 29. nszk-beli cégek árubemutatója a divatcsarnokban

t kf/fk/ny 1e hgy

1972. október 9.

a nemzetközi kapcsolatokat ápoló industrie-kontakte kiállítást rendezett 30 nszk-beli cég termékeiből a divatcsarnokban. az ékszereket, asztali diszmu árukat, bőrdiszmuárukat és tartozékokat, kozmetikai cikkeket és textilárukat bemutató kiállítást hétfőn nyitották meg.

az nszk-beli cégek képviselői kedden és szerdán a bel- és a külkereskedelem szakembereivel tárgyalnak a kiállításon, amit a közönség csütörtökön és pénteken tekinthet meg. /mti/

15.15/ny

--

MTI

bb 30. boltnyitások

1 kf pá ie bh hgy

1972. október 9.

két kis üzletből korszerű ajándékboltot rendezett be a Lenin körút 44. szám alatt a fővárosi butor, hangszer- és sport-szer kiskereskedelmi vállalat. az újjáépített boltot hétfőn nyitották meg.

ugyancsak hétfőn nyílt meg a mórlicz zsigmond körtéren az egymillió forintos költséggel átépített és korszerűsített hófehérke gyermekruházati szaküzlet./mti/

..-

bb 31. ujitási konferencia és kiállítás miskolcon

vid fm bh hgy

1972. október 9.

a borsod megyei ujitási hónap alkalmából hétfőn miskolcon tanácskoztak a borsodi gyárak és üzemek élenjáró ujitói. a tanácskozáson résztvett dr. szilvássy zoltán, az országos találmányi hivatal elnökhelyettese. dr. balogh andrás, a szakszervezetek megyei tanácsának titkára vitaindító előadásában elmondotta, hogy az ujitási kedv és aktivitás az utóbbi időben csökkent, s vesztett tömegmozgalmi jellegéből. az ujitók munkáját akadályozó jelenségeket a szakszervezetek - gyakorlati tapasztalatok és statisztikai adatok alapján - elemezték. a vizsgálatok során - többek között - megállapították, hogy egyes vállalatok nem veszik igénybe dolgozóik szellemi kapacitását, alkotó aktivitását, mert úgy gondolják, hogy másirányú tevékenységgel, intézkedésekkel viszonylag könnyebben növelhetik a jövedelmezőséget és a nyereséget. volt olyan vállalat is, amely 1968 után megszüntette az eszmei díjazást és igy nem volt mód az ujitók anyagi elismerésére. a megyében azonban számos olyan vállalat van, amely megteremtette a mozgalom tovább fejlődésének feltételeit. ezek példájára és a szakszervezetek következetes intézkedéseinek eredményeként ma már az ujitók mind nagyobb számban segítik a hatékonyabb gazdálkodást. ezt példázza, hogy az 1968 évi 109 millió forinttal szemben - az 1971-ben bevezetett ujitások már 191 millió forintot eredményeztek. leszögezte: a mozgalomban több műszaki-gazdasági lehetőség rejlik, mint amennyit a jelenlegi viszonyok között hasznosítanak. ezért javasolta: a vállalatok olyan közszellemet alakítsanak ki, amelyben szükségletté válik az ujitási tevékenység, s megszűnik a mozgalommal szembeni közömbösség. ne tekintsék anyagiasságnak, ha valaki ujitásért díjazásra tart igényt.

/folyt. köv./

15.23 bh

Tó1630

- 24 -

bb 31. /ujitási konferencia folyt./ bh

dr. szilvássy zoltán, az országos találmányi hivatal elnökhelyettese korreferátumában elmondotta: jövőre lesz huszonöt évszázad alatt a műszaki és fizikai dolgozók ujitásainak bevezetése harmincmilliárd forint megtakarítást eredményezett. ez is bizonyítja, hogy az ujitómozgalom kiaknázása fontos érdeke a népgazdaságnak. a továbbiakban ismertette azokat a tervezett jogszabálymódosításokat, amelyeknek végrehajtásától a mozgalom további erősödését várják.

ezután az országos találmányi hivatal elnökhelyettese a diósgyőri gépgyár és az ózdi kohászati üzemek tíz dolgozóját a ,, ki-váló ujitó,, jelvény aranyfokozatával tüntette ki.

a konferencia után a római sándor művelődési központ előcsarnokában tóth józsef, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának vezető titkára megnyitotta a megyei ujitási kiállítást, ahol tizenkilenc vállalat száznegyvenhárom ujitását és tizenhárom találmányát mutatják be makettek, fényképeken és eredeti kivitelben./mti/

..-

bb 32. ásvány- és kőzetkiállítás miskolcon

vid fm bh hg

1972. október 9.

hétfőn a miskolci molnár béla ifjúsági házban - mészáros károly és kovács andrás fiatal geológusmérnökök rendezésében - kiállítás nyílt a hazánkban előforduló ásvány- és kőzetfélésegekből, valamint azokból az érdekességekből, amelyeket az ifjúsági ház szakkörei észak-magyarország területén gyűjtöttek. ilyen a rudabányán csak elvétve látható kuprit kristály, amelyet a bányászok ,, patkószegnek,, neveznek, a telkibányai hegyikristály és a tokajhegyalján előforduló mohazöld színű achát. bemutatták a mátraitót és a markazitot, amelyek hazai lelőhelyükről kapták nevüket. az utóbbit a gyűjtemények ,, rémének,, is nevezik a szakemberek. ez az ásvány a piritkristályok egyik változata, amely a levegő páratartalmát felvéve kénsavat alkot, ez a folyamat pedig rövid idő alatt elpusztítja a kristályt. kiállították a sáros-patak környékén előkerült rőt-vörös színű higanyércet és a győrsorosziiban talált, különböző színekben tündöklő fluor-kristályt./mti/

..-

- 25 -

15.30 bh

Tó1630

bb 33. konferencia a gyermekkönyvtárak helyzetéről

vid fm gö bh hgy

1972. október 9.

befejeződött a pest megyei gyermekkönyv hetek eseménysorozata, amelynek az volt a célja, hogy elősegítse a fiatalok rendszeres olvasását.

a gyermekkönyv hetek záró eseményként hétfőn budapesten, a hazafias népfront országos tanácsának székházában pest megyei pedagógusok, könyvtárvezetők, népművelési felügyelők vitatták meg a gyermekkönyvtárak helyzetét, és a fejlesztésükkel kapcsolatos további tennivalókat. dr. arató ferenc, az országos pedagógiai könyvtár és múzeum igazgatója hangoztatta; a pedagógusok fontos feladata, hogy rendszeres olvasásra neveljék a gyermekeket. a szépirodalom megismertetésén kívül segíteni kell a fiatalokat az önképzésben, önnevelésben.

ráczy aranka, az országos könyvtárügyi és dokumentációs tanács titkára a közművelődési és az iskolai könyvtárak feladatairól szólt. kiemelte, hogy az iskolai könyvtárakat az oktatás munkaeszközévé kell tenni, s ugyancsak a nevelést kell szolgálniuk a közművelődési könyvtárak gyermekrészlegeinek is. az ifjúsági könyvtárhálózat helyzete azonban még sok kívánnivalót hagy maga után. fejlesztésük elsősorban a tanácsok feladata, de ezek anyagi ereje korlátozott. hogy a településeken a könyvtárak betölthessék hivatalukat, ahhoz sok segítséget nyújthat a helyi vezetők jól összehangolt közös munkája is. példaként említette a gödöllői városi könyvtárat, ahol helyszűke miatt megszüntették a gyermekrészleget. a fiatalok könyvei az egyik iskolában kaptak otthont, ahol korszerű, szabadpolcos rendszerben folytatják a kölcsönzést.

a megyei konferencia számos hozzászólás után fábián zoltán írónak, a magyar írók szövetségének titkárának zárszavával fejeződött be./mti/

-. -

bb 34. szerencsen tudományos ülésen emlékeztek meg a dózsa-
évfordulóról

vid fm bh hgy

1972. október 9.

hétfőn tudományos emlékülést rendeztek a szerencsi bocskai istván gimnáziumban. dózsa györgy születésének ötszázadik évfordulója alkalmából előadást tartottak az általa vezetett parasztháború történetéről, amit korreferátumok követtek.

az emlékülésen a gimnázium tanulói részére pályázatot hirdettek: „hogyan látom dózsa györgy alakját, mint ma élők fiatalja?„ címmel. a pályamunkákat 1973 március 1-ig nyújthatják be a fiatalok, és a legjobbak beküldőit az intézmény kiszállította, valamint igazgatósága a tanévzáró ünnepélyen megjutalmazta./mti/

-. -
- 26 -

15.43 bh

Tóth 20

bb 35. milyen lesz az új zsiguli? - pályázat „ötven éves a szovjetunió „, címmel - megjelent a fáklya legújabb száma

i szö/pá/ny zs hgy

1972. október 9.

milyen új személygépkocsikat gyártanak a szovjetunióban a jelenlegi ötéves tervben? milyen lesz a zsiguli, a moszkvics és a zaporozsec új, hamarosan forgalomba kerülő változata? részletes információt, ismertetőt közöl erről a fáklya című folyóirat most megjelent száma.

kálmán imre születésének 90. évfordulója kapcsán a lap képes riportban tárja olvasói elé az operett mesterének diadalutját, a szovjet színpadokon.

a világ öt legnagyobb könyvtára között tartják számon a leningrádi szaltikov-scsedrin könyvtárat, ahol 18 és fél millió könyv és kézirat áll az olvasók rendelkezésére. érdekes írásból ismerhetik meg a fáklya olvasói az évente kétmillió látogatót fogadó könyvtárat.

a novosztyi sajtóügynökség munkatársa öt külföldi újságíróval kalauzolt szibériában. benyomásairól fényképes riportot közöl a lap. sokakat érdeklő téma: miként teremthet magának több szabadidőt a dolgozó nő, a családjára, aki az otthoni „harmadik műszak„ minden gondját is vállalja. a lap cikkének szerzője arra keres választ: nem segíthet-e a dolgozó nők gondjain a tudományos munkaszervezés, amely jelentős eredményeket mutat fel a termelésben.

képet nyerhetnek az olvasók a legújabb tudományos és technikai érdekességekről, a szovjet szakmunkásképzés alapelveiről, arról, hogyan vált tisztává a moszkva-folyó vize. a fáklya legújabb száma közli annak a pályázatnak a feltételeit is, amely „ötven éves a szovjetunió„ címmel hirdeti meg a szerkesztőség a pályaművek beküldési határidejét: 1972. október 31. /mti/

-. -

bb 37. a moszkvai rádió szimfónikus zenekarának hangversenye kecskeméten

vid/fm/ny hgy

1972. október 9.

kecskeméten - kodály zoltán szülővárosában - az országos filmharmónia és a városi tanács rendezésében megkezdődött a tiz nagyzenekari, három kamarazenei és öt ifjúsági koncertből álló új hangversenyévad. a hét estélyi évadnyitó hangversenyt a moszkvai rádió és televízió hazánkban vendégszereplő szimfónikus zenekara adta a kecskeméti katona józsef színházban. a műsorban erkel-, prokofjev-, stravinsky- és csajkovszkij-művek hangzottak el, gennagyij rozsgyesztvenszkij vezényletével./mti/

15.50/ny

-. -
-27-

Tóth

bb.36. szakbizottságok ok vizsgálkerüljön-e növényevő hal a balatonba - tiltsák-e ki a motorcsónakokat? - az idei nyár tapasztalatairól tanácskozott a balatoni vízvédelmi bizottság

vid/ká/ny hgy

1972. október 9.

az idei nyár vízminőség-védelmi tapasztalatairól és a magyar tenger védelmének számos sürgető feladatáról tanácskozott hétfőn a balatoni vízvédelmi bizottság fűzfő-gyártelepen, dr. belák sándornak, a bizottság elnökének vezetésével.

karászi kálmán, a bizottság titkára a székesfehérvári, a pécsi és a szombathelyi vízügyi igazgatóságok dunántul nagyrészt kiterjedő tapasztalatait is számba vette beszámoló jelentésében. elmondotta, hogy a megvizsgált mezőgazdasági üzemekben a növényvédőszer felhasználásánál kellő szakszerűséget állapítottak meg. ujabban a kemikáliák maradékait is központilag, a fűzfői nitrokémia telepén semmisítik meg. a szennyvizek tisztításáról szólva megállapította: az elvárható 80 százalékos határfok helyett átlagban 50 százalékos a tisztítás eredménye. a felmérés szerint a balatont tápláló zala és egyéb patakok mellett két százalékos részarányt képviselnek a szennyvízbefolyások, a szerves anyagnak azonban 17, a káliumnak 12, a nitrogénnek pedig 25 százalékat a szennyvízbefolyások szolgáltatják. az előadó ezért felhívta a figyelmet a szennyvízderítő-rendszerek tökéletesítésére. a szennyvizekkel foglalkozó legújabb tanulmányterv már regionális telepeket ajánl, amelyek nagyobb határfokkal működhetnek.

a bizottság ülésén szó volt a síó rekonstrukciójáról, biológiai tisztítás fontosságáról és a különféle szervek vízminőségi vizsgálatairól. elismerte a bizottság a fűzfői nitrokémia vállalat környezetvédelmi erőfeszítéseit, s a szennyvizek tisztításban elért eredményeit ajánlotta más érdekelt üzemeknek is.

az ülésen szakbizottságokat jelöltek ki a balaton biológiai egyensúlya tapasztalatainak összegezésére és megbíztak egy szakértőkből álló csoportot, vizsgálja meg, milyen lehetőségek vannak arra, hogy növényevő halakat telepítsenek a tóba. a kísérleteket - egy korábbi döntés szerint - a tó vizébe helyezendő ketrecekben kezdik meg.

ugyancsak szakértői bizottság foglalkozik a motorcsónakok olajszenyező hatásával. szakvélemények szerint az a 200-250 motorcsónak, amely egyidőben a tavon tartózkodik, nem jelent nagyobb veszélyt a tó élőlényeire. hozzáfűzték azonban, hogy a két ütemű motorral meghajtott uszójárművek már nagyobb gondot okoznak. a motorcsónakok nagyobb tömegű használatát szűkebb körzetben károsnak tartják. ezenkívül el kell érni - hangoztatták - hogy a javítás, a szerviz ne a víz területen történjen.

-28-

/folyt köv/
16.05/ny

Tolb⁵⁰

bb 36. / szakbizottságok...folyt/ny

a szakbizottságok az említett témákról a decemberre tervezett plenáris ülésen tájékoztatják a balatoni vízvédelmi bizottságot, amely a vizsgálatok tapasztalatai alapján hozza meg döntését./mti/

--

bb 38. műszaki könyvnapok

ö vid/fm/ny hgy

1972. október 9.

a győri magyar vagon- és gépgyárban, az országos közúti járműfejlesztési program központjában működik az ország egyik legnagyobb üzemi könyvtára. a tizenhatezer dolgozót foglalkoztató győri nagyüzem műszaki könyvtára havonta négyezer látogatót fogad, akik 21 ezer műszaki témájú-kötet közül választhatnak. a jelentős műszaki könyvtárolomány mellett a szovjetunióból, romániából, s a többi szocialista országból, továbbá a nyugati országokból havonta érkező 53-féle műszaki folyóirat bővíti a gazdag választékot.

az idén megjelent mintegy negyven műszaki könyvujdonság ismeretetésére hétfőn műszaki könyvnapok kezdődtek a győri vagongyárban. a három alkalommal megrendezendő anketon azok a szocialista brigádok vesznek részt, amelyek szocialista szerződést kötöttek a gyár műszaki könyvtárával. a könyvtár ajánlójegyzéket adott ki a legújabb könyvekről, és szovjet szaklapok felhasználásával a barkácsolókat, hobbisokat is ellátta hasznos ötletekkel.

békés megyében is megkezdődött a műszaki propaganda és tájékoztatási hónap rendezvénysorozata. az állami építőipari vállalat központjában kiállítás nyílt a hódmezővásárhelyi porcelángyár termékeiből./mti/

--

16.10/ny

-29-

Tolb⁵⁰

bb 39. a x. világifjúsági találkozó jelszava : „antiimperialista szolidaritás, béke és barátság!”, -döntöttek a vit főbb programjáról - ülést tartott a nemzetközi előkészítő bizottság

1 pr/pá um zs hgy

1972. október 9.

hazaérkezett berlinből dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára, aki az ndk fővárosában a magyar fiatalok képviselőjében részt vett a x. világifjúsági találkozó előkészítő nemzetközi bizottság ülésén. megérkezése után nyilatkozott fehér péternek, az mti munkatársának.

- a tanácskozáson 62 ország nemzeti előkészítő bizottságának képviselői, valamint öt nemzetközi és regionális ifjúsági, illetve diákszervezet küldöttei vitatták meg a fesztivál előkészítésének eddigi tapasztalatait, határozták meg a következő időszak tennivalóit. az elhangzottak arra utalnak, hogy még soha nem nyilvánult meg ekkora érdeklődés világifjúsági találkozó iránt, s különösen élénk tevékenységet fejtenek ki a nemzeti előkészítő bizottságok nyugat-európa és latin-amerika országokban. ez is bizonyítja, hogy a vit-ek az elmúlt negyedszázadban fontos fórumai voltak az ifjú generáció harcának, s a vit eszméje ma is él, sőt erősödik. a demokratikus és forradalmi erők tábora egyre bővül, soraikban mind több a fiatal. mind világosabb az ifjú nemzedék előtt, hogy ellenségük az imperializmus, s az is, hogy közös, egységes harcot kell folytatniuk a haladás akadályozói ellen.

- a nemzetközi előkészítő bizottság ülésén elfogadtuk a x. világifjúsági találkozó jelszavát: „antiimperialista szolidaritás, béke és barátság!”, a jelszó új, de úgy véljük, hogy magában foglalja az eddigi vit-ek eszmei tartalmát, s mozgósít a mai körülmények között legfontosabbra, szolidaritásra és imperialistaellenes küzdelemre. jelzi azt is, hogy az új generáció felismerete: tevékeny részt kell vállalnia a haladásért, az imperializmus ellen folytatott harcból.

az előkészítő bizottság döntött a fesztivál főbb eseményeiről. gazdag politikai és kulturális program várja majd a fiatalokat az ugynevezett vietnam-centrumban: az usa barbár agressziójának bemutatásával azok is meggyőződhetnek a vietnami nép harcának igazáról, akiknek országában a tények elferdítésével hamisítják meg a valós helyzetet.

/folyt. köv./

16.15/um

- 30 -

bb 39. /a x. világifjúságifolyt./um

a programok lehetőséget adnak arra, hogy a fiatalok kifejezzék egyöntetű szolidaritásukat az indokinaí népek hősiességével, felemeljék tiltakozó szavukat az agresszió ellen, követeljék az amerikai csapatok visszavonását, a vietnami, a laoszi és a kambodzsai nép önrendelkezési jogának biztosítását. a vit résztvevői szolidaritást vállalnak az arab országok ifjúságával és népeivel, a portugál gyarmatok elnyomottaival, mindazokkal, akik afrikában, latin-amerikában és ázsziában küzdenek szabadságukért, nemzeti függetlenségükért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért. jelentős helyet kapnak az események sorában az európai békével és biztonsággal foglalkozó demonstrációk, viták és tanácskozások, s minden bizonnyal sikeres lesz a német demokratikus köztársaság, illetve a szocialista országok ifjúságának napja.

- a nemzetközi előkészítő bizottság elhatározta „világ szolidaritási alap”, létrehozását. ebből fedezik egyebek között majd azoknak a fiataloknak az utazási költségét, akiknek nincs módjuk másként eljutni berlinbe, mert hazájukban bűnnek számít a fesztivál gondolatával való szolidaritás.

- az ndk fővárosában már valóságos fesztivál hangulatot tapasztaltunk: az utcán már megjelentek a plakátok, s rendszeresen foglalkozik a vit-tel a televízió, a rádió, a sajtó. nemzeti ügy a vit, s az előkészítő bizottság bizonyítja: berlin, az fdj jó házigazdája lesz majd a világifjúsági találkozóknak - zárta nyilatkozatát dr. gombár józsef. /mti/

bb 40. megemlékezés karacs terérről, a „márki sándor”, emlék-érem és a helytörténeti pályadíjak átadása békésben

vid/fm bzs hgy

1972. október 9.

a körösmenti kulturális hetek záróakkordjaként hétfőn egésznapos ünnepséget tartottak békésen. a községi tanács dísztermében karacs teréz pedagógus és író emlékére rendeztek ünnepséget, amelyen résztvett enyedi g. sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára, nagy józsefné, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, mórícz virág író, szilágyi péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára. gácsér józsef, a békés megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője ismertette a helytörténetkutatás békés megyei eredményeit, majd dr. sáfrán györgyi irodalomtörténész méltatta karacs teréz pedagógus és író életét és munkásságát, aki utolsó éveit békésen töltötte, s 80 évvel ezelőtt hamvait itt helyezték örök nyugalomra. karacs teréz az oktatási reform, a női egyenjogúság elharcosa volt, s 1848-ban az egyetemes magyar tanítóülésen a magyar pedagógusnőket képviselte.

/folyt. köv./

16.20/bzs

- 31 -

bb 40. /megemlékezés ... 1. folyt./bzs

ezután került sor a helytörténeti pályadíjak és oklevelek átadására. a felszabadulásunk negyedszázados évfordulójára alapított „márki sándor” emlékérmét az idén - kiemelkedő helytörténeti tevékenységéért - dr. takács lászló, a battonyai mikes kelemen gimnázium igazgatója kapta.

a hétfői program karacs teréz emléktáblájának leleplezésével és sírjának megkoszorúzásával ért véget. /mt1/

-. -

bb 41. ünnepi megemlékezés a néprajzi muzeum centenáriumáról

zs bzs la

1972. október 9.

fennállásának 100. évfordulóját ünepelte a néprajzi muzeum. a jubileum alkalmából hétfőn a magyar tudományos akadémián tudományos ülészakot rendeztek, amelyet külföldi vendégek jelenlétében garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes nyitott meg. a miniszterhelyettes az intézmény 14 dolgozójának a kormány és a művelődésügyi miniszter kitüntetéseit adta át.

a magyar tudományos akadémia nevében dr. tálasi istván, a néprajzi bizottság elnöke, a néprajzi tanszék nevében pedig dr. gunda béla egyetemi tanár köszöntötte a muzeum dolgozóit.

a jubileumi tudományos ülészakon a százéves muzeum munkájáról, eredményeiről, tevékenységének nemzetközi visszhangjáról hazai és külföldi szakemberek tartanak előadásokat. /mt1/

-. -

bb 42. elutazott az ndk tanácsi delegációja

zs bzs la

1972. október 9.

a fritz scharfeinstein-nek, az ndk tanácsi hivatala vezetőjének vezetésével hazánkban tartózkodott tanácsi delegáció hétfőn elutazott hazánkba. a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke. jelen volt siegfried balon, a német demokratikus köztársaság nagykövetségének tanácsosa. /mt1/

-. -

16.43/bzs

- 32

bb 43. elhunyt schwarcz sándorné

gk zs bzs la

1972. október 9.

született winter gréti, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése október 13-án, pénteken délután fél 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség

/mt1/

-. -

bb 44. elutaztak hazánkból

mm bzs la

1972. október 9.

a kubai köztársaság, a német demokratikus köztársaság és a szovjetunió igazságügyminiszterei által vezetett küldöttségek, amelyek részt vettek a szocialista országok igazságügyminiszterinek budapesti tanácskozásán. a küldöttségeket a ferihegyi repülőtéren dr. korom Mihály igazságügyminiszter bucsuztatta. jelen voltak az érintett országok budapesti külképviseleteinek vezetői is. /mt1/

-. -

bb 45. a szakszervezetek budapesti tanácsa

mm bzs la

1972. október 9.

meghívására hazánkba érkezett az fdgb nagy-berlini szakszervezeti tanács delegációja, a szocialista brigádmozgalom tapasztalatainak tanulmányozására. /mt1/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 15. sz. hírünket /árokba fordult a teherautó/

visszavonjuk,

helyette kérjük a mai bb 46. sz. hírünket felhasználni. /mt1/

-. -

16.48/bzs

- 33 -

bb 46. közlekedési balesetek

1 -don hi bzs La

1972. október 9.

Krón József 19 éves siklósi gépkocsivezető figyelmetlenül vezette tehergépkocsiját, amellyel pécsétt, a siklósi ut 103. számú ház előtt felborult. a teherautó utasai közül Varga Dezső 57 éves mattyi villanyszerelő, Kendik István 51 éves egyházasharaszti segédmunkás, Piskó János 52 éves siklósnagyfalui segédmunkás, Pogács János 47 éves bissei festő súlyos, további négy utas könnyű sérülést szenvedett. négy sebesültet elsősegély után elbocsátottak a kórházból. Krón József ellen a Baranya megyei rendőrfőkapitányság őrizetbevétel mellett eljárást indított.

Érd határában, az M-7-es autópályán Papp József 53 éves foglalkozás nélküli budapesti lakos személyautójával egy hidtartó pillérnek ütközött. a balesetnél a kocsi vezetője és utasa, Rácz Istvánné 47 éves budapesti boltvezetőhelyettes a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására - szakértők bevonásával - vizsgálat indult. /mt1/

--

bb 47. Losonczy Pál,

gg zs bzs La

1972. október 9.

az elnöki tanács elnöke, Fock Jenő, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta dr. Nagy Lajost, hazánk új bécsi nagykövetét. /mt1/

--

bb 48. megkezdődött a VII. szerszámgépipari kongresszus

t' gkg/pá 1e bzs La

1972. október 9.

Hétfőn megkezdődött a VII. szerszámgépipari kongresszus a technika házában, ahol öt napon keresztül 12 ország szakemberei ismertetik fejlesztési, kutatási eredményeiket, mintegy hetven előadás keretében. a kongresszus elnökségében helyet foglalt Fock Jenő, a minisztertanács elnöke, a kongresszus fővédnöke - Kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, a tanácskozás védnöke és dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, a mtesz elnöke.

/folyt. köv./
17.00/bzs
10.12.25

- 34 -

bb 48. /megkezdődött a VII. ... 1. folyt./bzs

a kongresszuson megjelent mintegy 300 szakembert dr. Varga József professzor, a gte elnöke üdvözölte, majd dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter nyitotta meg a tanácskozást. beszédeiben egyebek között elmondotta:

- a VII. szerszámgépipari kongresszus nemcsak a magyar szerszámgépgyártás eddigi eredményeinek vizsgálatát tűzte napirendre, de a feladatok megvitatásával lendületes fejlődést is adhat a magyar szerszámgépgyártásnak, a tanácskozás jelentőségét fokozza, hogy idén ünnepli a magyar szerszámgépipar 100 éves fennállását. a fejlődés különösen az utóbbi 25 év alatt volt dinamikus; ez a fejlődés és a hagyományok hasznosítása tette lehetővé, hogy a legutóbbi - négy évvel ezelőtt rendezett - kongresszus óta teljesen új szerű, új típusú szerszámgépeket alakított ki és gyártott a hazai szerszámgépipar. a magyar gépipar termelése mintegy 35 százalékkal növekedett négy év alatt. az átlagnál gyorsabb volt a fejlődés a műszer-, a híradástechnikai iparban és különösen a közúti járműgyártó iparban. a fejlődéshez a szerszámgépipar jelentős mértékben hozzájárult, nagyteljesítményű, speciális szerszámgépek és gyártóberendezések szállításával.

- az elmúlt években - mondotta a miniszter - a szerszámgépipar gyártmányszerekezete kedvezően alakult, a hagyományos szerszámgépeket egyre inkább a korszerűbbek váltják fel, jelentős a haladás a finommegmunkáló és nagy pontosságú szerszámgépek gyártásában. ilyen jellegű gépeket, mint például az optikai köszörűgépeket, menet- és fogaskerék köszörűgépeket, nemcsak a hazai piacnak adott, de exportált is az ipar. a magyar szerszámgépipar az elmúlt négy évben a belföldi igények kielégítése mellett 40 százalékkal növelte az exportot.

- a sikeres fejlesztés továbbra is versenyképessé tette a magyar szerszámgépeket, de a választék-bővítés ellenére a szerszámgéptípusok széles sorának aránylag kis hányadát gyártja a magyar ipar. a hiányzó géptípusokat - felhasználva a nemzetközi munkamegosztást - import utján kell beszerezni, mert nem gazdaságos valamennyi típus hazai gyártására felkészülni. a tudományos és gyártási együttműködés - hangsúlyozta dr. Horgos Gyula - elsősorban a szocialista államokkal, különösen a Szovjetunióval volt gyümölcsöző. szerszámgépiparunk a Szovjetunióval közös fejlesztésben új számvezérlésű esztergapadot alakított ki, csakugy, mint a szerszámmegmunkáló gépek korszerű típusait. a jövőben az elektro-motorház megmunkáló gépsorokat fogja a két ország szerszámgépipara kooperációban előállítani.

/folyt. köv./
17.05/bzs
10.12.25

- 35 -

bb 48. /megkezdődött a vii. ... 2. fgllyt./bzs

mint a miniszter a továbbiakban elmondotta, a szerszám-
gépipar ezentul is meghatározó szerepet játszik gépiparunk tech-
nológiai szintjének emelésében. a jövőben tovább kell fejleszt-
teni a finommegmunkáló és nagypontosságú szerszámgépek gyártását.
a szerszámgépek pontosságának fokozása valamennyi típusban egyre
nagyobb jelentőségű, mert a felhasználó ipar termékeitől is egy-
re nagyobb pontosságot és cserélhetőséget követel a modern tech-
nika.

dr. horgos gyula beszéde után a szerszámgépipar fejlesztésének feladatairól hangzottak el előadások, majd a kongresszus rendezői megnyitották a százéves hazai szerszámgépgyártás fejlődését bemutató kiállítást. az első szekció-ülésre kedden kerül sor.
/mti/

-. -

bb 49. pályázati felhívás

1 vt/mm zs bzs la

1972. október 9.

a honvédelmi minisztérium - petőfi sándor születésének közelgő 150. évfordulója tiszteletére - országos pályázatot hirdet fuvószenekeari menetindulók megírására. a pályaművek partitúráját - fuvószenekeari hangszerelésben - 1973. január 15-ig kell beküldeni a következő címre: honvédelmi minisztérium budapest 502. postafiók 25. a külső borítékra a pályázó írja rá: „induló pályázat”, s műveiket jelíggel küldjék, a szerző nevét és lakcímét lezárt borítékban mellékeljék.

a pályamunkákat szakbizottság bírálja el, s ennek alapján egy 6 ezer forintos első, két 4000-4000 forintos második és két 3000-3000 forintos harmadik díjat adnak ki. a díjnyertes pályaműveken kívül a további tíz legjobb munkát is jutalmazzák. külön elbírálásban részesülnek az olyan művek, amelyek énekelhető, szöveges részt is tartalmaznak. a pályázati eredményeket 1973. március 15-én hozzák nyilvánosságra. a díjnyertes műveket a fuvószenekearok országos fesztiválján, 1973. júniusában debrecenben és 1973. augusztus 20-án a halászbástyán sorra kerülő ünnepi hangversenyen mutatják be. /mti/

-. -

bb 50. a magyar vöröskereszt meghívására

1 vt/mm/ny zs la

1972. október 9.

budapestre érkezett bruno presch, az ndk ifjusági vöröskereszt bizottságának elnöke és hans wiedemann, grimmen járás ifjusági vöröskereszt szervezetének titkára. a vendégek - tapasztalatcserére céljából - öt napot töltenek hazánkban. itt tartózkodásuk során a fővárosban és vidéken tanulmányozzák az általános és a középiskolákban, valamint a szakmunkásképző iskolákban az ifju vöröskeresztesek tevékenységét. /mti/

17.30/ny

-36-

bb 51. elutazott a román idegenforgalmi miniszter

1 kf/pá/ny 1e la

1972. október 9.

ion cosma, a román szocialista köztársaság idegenforgalmi minisztere - aki a magyar idegenforgalom szervezetét tanulmányozta, megtekintette hazánk idegenforgalmának főbb bázisait és tárgyalt a belkereskedelmi minisztérium illetékes vezetőivel - hétfőn elutazott hazánkba.

a román minisztert magyarországi tartózkodása során fogadta vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese. /mti/

-. -

bb 52. kedden nyílik a szovjet orvosi műszerkiállítás

t hz/gg/ny 1s la

1972. október 9.

számos orvosi műszer-ujdonságot vonultatnak fel az országos piackutató intézet bemutató termében kedden megnyíló szovjet orvosi műszerkiállításon - jelentették be hétfőn a kiállítás sajtótájékoztatóján. a kiállítást a gépimport iroda és a szovjet medexport vállalat szervezte. a szovjet kereskedelmi cég ez alkalommal több berendezést első ízben mutat be a szovjetunió határain kívül. így például már a hire megelőzte a nagy érdeklődéssel várt tromb 2 nevű műszert, amely az új plazma-vagy vérátömlesztési folyamatot regisztrálja. ujdonságnak számít a már eddig is elismert szovjet művese-család most bemutatásra kerülő új típusa. láthatóak lesznek a kiállításon a legkorszerűbb orvosi kézi szerszámok is, köztük a nemrégiben piacra került, világszerte nagy feltűnést keltett szovjet sebvarrók különféle változatai.

a tájékoztatón elmondották, hogy a szovjetunióban az intenzív kutatás eredményeként 40-50 új orvosi műszertípus gyártását kezdik meg évente. ez a magyarázata, hogy a mostani kiállításon két évesnél „öregebb” típusú nem állítottak ki. hazánk orvosi műszer-importjának nagyobb hányadát a szovjetunióból fedezi. az elmúlt évben 535.000 rubel értékben importáltunk szovjet gyógyászati segédeszközöket, de - amint a medicor művek jelenlévő képviselője elmondotta - a tervek szerint, 1975-re az import elérheti az egymillió rubelt is. /mti/

17.38/ny

-37-

kbq55. fock jenő látogatása a magyar tudományos akadémián

t tf-fk/ny zs la

1972. október 9.

fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, ajtai miklóssal, a minisztertanács elnökhelyettesével együtt hétfőn látogatást tett a magyar tudományos akadémián. megérkezésükkor a vendégeket erdey-gruz tiber, az mta elnöke és láng istván főtitkár- helyettes fogadta, majd az akadémia vezetői és a különböző tudományterületek meghívott szakemberei - kötetlen eszmecsere keretében - tájékoztatást adtak a tudományos élet időszerű kérdéseiről, az mta tevékenységéről, terveiről.

erdey-gruz tiber a párt tudománypolitikai irányelveinek megvalósítása kapcsán szólt az akadémia szervezeti reformjáról, s azt - az eddigi tapasztalatok alapján - pozitívan értékelte. a reformmal az volt a cél, hogy az mta tudományos munkájával közelebb kerüljön a gyakorlathoz, bővüljön tudományszervező tevékenysége, segítse jobban a napi problémák megoldását a népgazdaságban, ugyanakkor felmérje országos szinten a távlati igényeket, s ennek megfelelően formálja ki a hosszú távra szóló tudományos kutatási programot.

a reform nyomán kialakított három főosztály az irányítás napi teendőitől tehermentesítette a tudományos osztályokat és bizottságaikat, amelyek így intenzívebben foglalkozhatnak a tényleges tudományos, szakmai munkával. részt vállaltak például az országos távlati tudományos kutatási terv kidolgozásából, most van folyamatban az újabb középtávu, öt évre szóló kutatási terv elkészítése és soros teendő az elmúlt évben befejeződött három éves kutatási terv végrehajtásának értékelése, eredményének összegezése. az mta utóbbi években kifejtett tevékenységében jelentős feladat volt a hozzájárulás a x. pártkongresszus irányelveinek részlet-kimunkálásához vagy a jogtudományok művelőinek munkája az alkotmánymódosításban.

hozzájárult a szervezeti reform az akadémiai élet belső demokratizmusának növeléséhez is. rendszeresen meghívják a fontos témákkal foglalkozó akadémiai tanácskozásokra különböző területek állami vezetőit, gyakorlati szakembereit, szaktekintélyeit. együttműködési megállapodások teszik eredményesebbé az akadémia munkáját például az országos műszaki-fejlesztési bizottsággal, különféle minisztériumokkal. az akadémia mintegy 100 bizottságában 1800 szakember tevékenykedik. ezeknek 20 százaléka akadémiai munkahelyeken dolgozik, 42 százaléka az egyetemeken, 38 százaléka termelő területeken, ottani kutató intézetekben, illetőleg minisztériumokban. érdemes megemlíteni, hogy ennek a gárdának több mint 70 százaléka a 40-60 év közötti korosztályhoz tartozik.

/folyt köv/
18.00/ny

-38-

bb 55. / fock jenő...1.folyt/ny

fontos munkája most az akadémiának is, hogy a távlati népgazdasági tervhez igazítsa hozzá a távlati tudományos kutatások országos tervét, a kettő között összangot kell teremteni. szükséges egyébként az is, hogy a hosszabb időre szóló kutatási tervet legalább öt évenként felülvizsgálják, hozzáigazítsák a gyakorlati igényekhez, illetőleg az újabb lehetőségekhez / például felfedezések, stb./

a magasszintű oktatással kapcsolatos téma, hogy az eddigi öt éves képzés nem minden tekintetben optimális. két- vagy három lépcsős képzési formát lehetne meghonosítani, hogy akik kifejezetten a gyakorlati pályára készülnek, azok három évi tanulmányi idő után kapjanak üzemmérnöki diplomát, akik öt esztendőig tanulnak - és a két utolsó évben az eddiginél magasabb szinten - azok szerezzenek okleveles képesítést, majd pedig a tudományos fokozat elérését jelentené a következő lépcső. semmiképpen sem jelentené ez az egyetemi és főiskolai hallgatók valamelyike megkülönböztetését, sokkal inkább azt, hogy ki-ki a képessége irányának / gyakorlati vagy elméleti jellegű érdeklődésének / megfelelően választhatna.

köpeczi béla főtitkár az akadémiának az omfb-vel, az akadémiai intézeteknek az iparral, az ipari kutató intézetekkel való kapcsolatáról, az mta és az egyetemek együttműködéséről, egymásra épülő munkájáról, továbbá az akadémiai kutatóhelyek műszerekkészítéséről adott tájékoztatást. ami az mta kutató intézeteit illeti: 117 különböző szervvel vannak közvetlen munkakapcsolatban - 51 vállalattal, 35 ipari kutató intézettel és 31 ipari irányító szervvel. meghonosodóban vannak a szerződés kapcsolatok, az ilyen jellegű megbízások teljesítésével az akadémia kutatói például tavaly 260 millió forint értékűt produkáltak. kevés viszont az ugynevezett hosszulejárati szerződés, a jövőben sokkal inkább hangsúlyt kell ezekre fektetni. természetesen ügyelve arra, hogy a szerződéses megbízások teljesítése ne a kutatóhelyek alaptevékenységének rovására történjék.

az akadémia 114 tanszéket támogat, erre a célra az idén 75 millió forintot biztosít. saját kutatói közül 418-an részt vesznek az egyetemi kutatásokban, illetőleg oktatásban is. az mta kutató intézeteinek műszerparkja 1971 végén 1 milliárd 600 millió forint értékű volt, a negyedik öt éves tervidőszak végére ez 2 és félmilliárd forintra növekszik. műszerügyi bizottság felállításával segítették elő a műszerek hatékonyabb kihasználását. tekintetben azonban az eddiginél jobb kooperációra van szükség, az intézetek és az egyetemek meg más főhatóságokhoz tartozó kutatóhelyek között. az mta műszerügyi és mérés-technikai szolgálata nemcsak akadémiai rendeltetésű, hanem országos viszonylatban is szerez be, kölcsönöz műszereket.

-39-

/folyt köv/
18.05/ny

10/1840

bb 55. / fock jenő.....2.folyt/ny

fock jenő az mta tevékenységéről elismerőleg nyilatkozott, hozzátéve, hogy akadémiánknak nemzetközileg is jó híre, tekintélye van.

hangsúlyozta, hogy a hosszútávú népgazdasági tervet célszerű 1990-ig kidolgozni. ez a terminus azért vált szükségessé, mert nemzetközi kapcsolatainkban szocialista partnereink is addig az időpontig dolgozták ki távlati programjukat, ahhoz tehát, hogy „ egy nyelven tudjunk beszélni, nekünk is igazodnunk kell hozzájuk.

egyetértőleg szólt a három fokozatu képzés bevezetéséről. ennek egyébként már jó példáját is adták a veszprémi vegyipari egyetemen. igaz - s itt személyes tapasztalatait mondta el a minisztertanács elnöke - egyik-másik felsőoktatási intézmény egyelőre húzódzik ettől a formától, de e nem-tetszést esetenként a kényelemszeretet magyarázza.

a tudománypolitikai irányelvek kapcsán azt emelte ki fock jenő, hogy az akadémiát - amint az a szervezeti reformmal meg is történt - mentesíteni akarták attól, hogy mint testület foglalkozzék operatív irányítással. így több energia juthat klaszikus feladatainak, tudományos tevékenységének végzéséhez. hasonlóképpen történt ez a népgazdaságban is az irányítási rendszer reformjával, amikor az operatív irányítást-vezetést lejjebb vitték, nagyobb önállóságot adva a termelő egységeknek, ugyanakkor lehetővé vált, hogy a párt, a kormány több időt, energiát fordíthasson az átfogó kérdések, az egész országot érintő problémák vizsgálatára és megoldására.

felhívta a figyelmet fock jenő arra, hogy az alaputatásokat sehol sem szabad háttérbe szorítani, viszont e kutatásokhoz szorosan kapcsolódó gyakorlati feladatoknak igenis eleget tethetnek az akadémiai kutatóhelyek. ami pedig az anyagiakat illeti: nem az intézmények, hanem a kiemelt feladatok kapnak finanszírozást. a tudományos kutatások - mondta fock jenő - akkor válhatnak valóban közhasznúvá, ha az eredményeket publikálják, az eddiginél sokkal inkább, mégpedig idehaza és külföldön egyaránt. nem szabad elzárkózni a külföldi eredmények hazai hasznosítása elől sem, ha az lehetséges és gazdaságos. azt is szorgalmazta a minisztertanács elnöke, hogy fűzzék szorosabbra az mta és az egyetemek kapcsolatát, nemcsak az oktatás, hanem a kutatások terén is. fontos teendő: felmérni, hogy hosszabb távlatban mennyi szakemberre - üzemmérnökre, technikusra, okleveles mérnökre - lesz szükség. természetesen az ilyen prognózis soha sem lehet csálhatatlan, ezért a szükség szerinti korrekcióról sem szabad megfeledkezni. ami a képzést illeti: reálisnak látszik, hogy a többlépcsős rendszer a meglévő egyetemekhez kapcsolódva - mintegy azok „ szárnya, „ alatt - bontakozzék ki, azután az egyetemi szervezet önálló egységeivé, részeivé lehetnek a különböző tanulmányi idejű felsőoktatási intézmények / mti-tóth ferenc/.

18.20/ny / 1980

-40-

bb 53. a győri hőszolgáltató vállalat dolgozói megkezdték a tavaly felrobbant óriáskazán helyreállítását

vid/fm bzs la

1972. október 9.

a győri hőszolgáltató vállalatnál tavaly - áramkimaradást követő műszaki zavar miatt - felrobbant óriáskazán helyreállítását hétfőn megkezdték a vállalatnál külön erre a munkafeladatra megalakult - műszakiakból és szakemberekből álló - rohambrigádok. az óránként ötvenmillió kilokalória teljesítményű, olajtüzelésű kazán nélkülözhetetlen győr zavartalan távhőellátásában és a melegvízszolgáltatásban. a jelenleg üzemelő, s a meghibásodott berendezéssel azonos teljesítményű kazán egyedül ugyanis nem képes minden körülmények között ellátni a várost kellő mennyiségű hőenergiával, illetve melegvízzel.

a minyeg hatezer ady-városi lakás távfűtését és több mint hetven közületi fogyasztó melegvíz- és gőzellátását végző győri vállalat példás kezdeményezéssel vállalta a felelősségteljes munkát.

a dolgozók arra vállalkoztak, hogy négy hónap alatt helyreállítják az óriási berendezést. a megfeszített tempót követelő munka hétfőn megkezdődött, s már az első napon megkezdték a megromlódott csövek kiszerezését, illetve az új csövek helyének előkészítését. előreláthatólag jövő év január végén átadják rendeltetésének a nagyfontosságú tartalékberendezést./mti/

..-

bb 56. társulati ülés az irodalmi színpadon

r ró/gg zs bzs la

1972. október 9.

hétfőn tartotta évadnyitó társulati ülését az irodalmi színpad, ahol keres emil megbízott igazgató ismertette a színház előtt álló feladatokat./mti/

..-

18.25/bzs

101850

- 41 -

bb 54. elutazott a francia demokratikus munkásszövetség
küldöttsége

sl bzs 1e la

1972. október 9.

elutazott budapestről a francia demokratikus munkásszövetség /cfdt/ küldöttsége, amely laurent lucas elnök vezetésével egy hétig tartózkodott hazánkban, a szot elnökségének meghívására.

a küldöttség tagjai voltak: andré soulat, a cfdt országos titkára és félix nicolo, a bretagne-i területi szövetség titkára.

a cfdt küldöttségét fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára.

a delegáció megbeszéléseket folytatott a szakszervezetek országos tanácsának küldöttségével, amelynek tagjai voltak: földvári aladár elnök, timmer józsef titkár, mónus gábor, a nemzetközi osztály vezetője és szalay ferenc, a nemzetközi osztály területi referense.

a cfdt küldöttsége megbeszéléseket folytatott a vasas szakszervezet és a fejér megyei szakszervezeti tanács vezetőivel, látogatást tett a budapesti ikarusz, a székesfehérvári videoton, a nagyörösi konzervgyárban, a kecskeméti baromfifeldolgozó üzemben.

a küldöttséget fogadta kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke és nagy imre, munkaügyi miniszterhelyettes.

a cfdt küldöttsége baráti találkozón tájékoztatta a magyar szakszervezeti tisztségviselőket a cfdt tevékenységéről és nemzetközi kapcsolatairól.

üzemekben, megyei és szakmai szakszervezetekben, valamint a szakszervezetek országos tanácsában a magyar szakszervezetek tevékenységével, szerepével, feladataival ismerkedett.

a szot képviselői tájékoztatták a francia küldöttséget arról a tevékenységről, amelyet a szakszervezetek a szocializmust építő magyarországon a dolgozók gazdasági, társadalmi és szociális jólétéért folytatnak.

/folyt. köv. /
10/1905

bb 54. /elutazott ... 1. folyt./bzs

a francia küldöttség tájékoztatta a magyar szakszervezetek képviselőit a cfdt-nek a francia szakszervezeti mozgalomban betöltött szerepéről, és arról, hogy a francia munkásokkal együtt milyen harcokat folytat a tőkés kizsákmányolás ellen, a dolgozók gazdasági és szociális célkitűzéseinek megvalósításáért, a demokráciáért és a békéért.

a két szervezet képviselőinek megbeszéléseit a nyílt, őszinte légkör, a kölcsönös megértésre való törekvés, célkitűzéseikről és a dolgozók érdekeinek védelméről szóló őszinte baráti eszmecsere jellemezte.

a cfdt és a szot küldöttségei elégedetten értékelték a két szakszervezeti központ képviselőinek találkozáját, amely lehetővé teszi a két szakszervezeti központ közötti kapcsolatok és együttműködés fejlesztését, vagyis delegációk, információs anyagok, és a szakszervezeti sajtó cseréjét.

jóllehet a két szakszervezetnek bizonyos kérdésekben különböző a felfogása mindkét küldöttség hangsúlyozta, a kölcsönös megértésre való törekvés fontosságát.

a két küldöttség kijelentve ragaszkodását a béke ügyéhez, megállapítja, hogy közös állásponton vannak a következő kérdésekben: az általános és teljes leszerelés; mindenfajta agresszív kartonai akció azonnali beszüntetése és a tartós béke megteremtése az indokinal félszigeten; a közel-keleti konfliktus politikai rendezése a biztonsági tanács 1967. novemberi határozata alapján.

a két küldöttség kedvezően nyilatkozott az európai államok találkozájának megszervezéséről a biztonság és az együttműködés kérdéseiben. támogatják az európai szakszervezeti konferencia gondolatát, ahol a dolgozókat érintő gazdasági és szociális problémákat tárgyalnák meg.

a cfdt küldöttség magyarországi látogatása a különböző irányzatú szakszervezeti központok közötti együttműködés fejlesztése keresésének egyik állomása.

cfdt küldöttsége meghívta a szakszervezetek országos tanácsának delegációját franciaországi látogatásra. a szakszervezetek országos tanácsa a meghívást elfogadta./mtl/

18.35/bzs
10/1905

bb 57. közlekedési balesetek

1 hz/pá bzs La

1972. október 9.

weisz jános 29 éves osztályvezető, másodállásban gépkocsivezető, budapesti lakos a x. kerület kőbányai ut 47. szám előtt a megengedettnél nagyobb sebességgel vezetett személygépkocsijával nekiütközött egy szabályosan haladó másik gépkocsinak, a baleset következtében a gépkocsi utasai közül rajna ödönné 74 éves budapesti lakos a helyszínen meghalt, másik két utasát, rajna zoltán 49 éves tanárt és strausz arturné 74 éves nyugdíjast súlyos, nem életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba. weisz jános ellen a rendőrség eljárást indított.

gyorsan hajtott és egy 9-es jelzésű autóbusznak ütközött a x. kerület kőbányai ut és horog utca kereszteződésében szakács ferenc 49 éves nyírbátori lakos. a baleset következtében utasa, szakács éva 17 éves tanuló kórházba szállítás után meghalt. a gépkocsivezetőt súlyos, nem életveszélyes, feleségét könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a rendőrség eljárást indított bálint jánosné 34 éves budapesti lakos ellen, aki a megengedett sebességnél gyorsabban vezette gépkocsiját a xix. kerület vöröshadsereg utján, és az árpád utca torkolatánál elütötte varga istvánné 81 éves és roth jános 51 éves budapesti lakosokat, akiket a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba.

gyorsnajtás következtében összeütöközött egy 75-ös jelzésű trolibuszal a viii. kerület hungária köruton a máv-telepi bejáróval szemben hamvay gyula 48 éves budapesti lakos. a baleset következtében a gépkocsi utasai, hamvay gyuláné 45 éves varróné, és szántó mónika, 4 éves gyermek, budapesti lakosok súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedtek. hamvay gyula ellen eljárás indult.

ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette gépkocsiját a xiii. kerület béke tér és szegedi ut kereszteződésében fischer zoltán, 23 éves budapesti lakos. a síkos uton megcsuszva, felrohant a kereszteződésben lévő járdaszigetre, és elütötte csordás jánosné 66 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki súlyos, nem életveszélyes sérüléseket szenvedett. a gázoló gépkocsivezetőtől a rendőrség vezetői engedélyét bevonta és eljárást indított ellene.

/folyt. köv./
18.45/bzs

- 44 -

bb 57. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

garai márton 59 éves budapesti lakos a megengedettnél nagyobb sebességgel haladva gépkocsijával felcsúzott a ix. kerület üllői ut és köztelek utca kereszteződésében lévő villamosmegálló járdaszigetre és a jelzőtáblának ütközött. súlyos, nem életveszélyes sérüléseket szenvedett.

szabálytalanul haladt át az ^{test}utca a xiv. kerület vezér utca 120. szám előtt huer nándor 59 éves raktáros, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

figyelmetlenül vezette személygépkocsiját dr. solti ferencné 39 éves budapesti lakos és a xx. kerület nagy sándor utca és ady-endre utca kereszteződésében nekiütközött az előtte segédmotor-kerékpárján haladó marácz mihály 58 éves barotai lakosnak, aki súlyos, nem életveszélyes sérüléseket szenvedett. dr. solti ferencné ellen eljárás indult./mt1/

--

bb 58. „tulteljesített, q, hűvös idő

1 hz/gg ie bzs La

1972. október 9.

sokak hétfői programját módosította a szombat-vasárnapra hirtelen hűvösre fordult időjárás és a sokfelé majdnem egész nap meg-megeredő eső. az időjárás jócskán előrehaladt az éves „hidegterv”, teljesítésében, hiszen a hőmérséklet még hétfőn sem emelkedett 11-16 fok fölé, ez pedig több mint 4 fokkal alacsonyabb a sokévi átlagnál. így ha a naptár szerint nem is, az időjárás alapján október végén tartunk.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint a hét közepéig lassu javulás remélhető, az elsősorban dél felől érkező enyhébb, párás levegőnek köszönhetően. ennek hatására már hétfőn is felszakadozott a felhőzet, de a közeli napokban a hőmérséklet emelkedésével is számolhatunk. mivel időjárásunkban változás várható az elkövetkező napokban, különösen a frontátvonulásra érzékenyeknek kell fokozottabban ügyelniük a közlekedésben, munkahelyükön./mt1/

--

bb 61. magyar pénzügyi küldöttség

1 sl/gg ie bzs La

1972. október 9.

utazott hétfőn várnába, a kgst pénzügyi és valutáris állandó bizottságának ülésére./mt1/

18.50/bzs

- 45 -

bb 59. szakszervezeti napok somogyban

vid/ká/ny la

1972. október 9.

hétfőn délután kaposvárott dr. prieszol olga, a szot elnökségének tagja, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára ünnepélyes nagygyűlés keretében nyitotta meg a somogyi szakszervezeti napokat.

a két hetes rendezvénysorozat programjából kiemelkedik a szocialista brigádvezetők fóruma, amelyet október 11-én rendeznek meg kaposvárott. anketon vitatják meg a korszerű biztonságtechnikai és üzemegezségügyi kérdéseket, az üzemi demokrácia érvényesülését, a szakszervezetek nevelő tevékenységét, az üzem- és munkaszervezés időszerű kérdéseit, a „dolgozz hibátlanul, mozgalom tapasztalatait. a kulturális események sorát a szot-dijas írók című kiállítás vezet be. október 11-én nyitják meg a kpvdz kulturális napokat. fotokiállítás, szakszervezeti könyvtárosok és kulturfelelősök tanácskozása, öntevékeny művészeti csoportok bemutatója, munkás fiatalok szavaló versenye színesíti a programot. október 14-én szombaton rendezik meg balatonbogláron a szüreti felvonulást. két hangverseny és 11 író-olvasó találkozó szerepel még a műsorban. /mti/

--

bb 60. magyar-ndk barátsági hét miskolcon

vid/fm/ny la

1972. október 9.

az ndk megalakulásának huszonharmadik évfordulója alkalmából hétfőn a magyar-ndk barátsági hét kezdődött miskolcon. a kossuth művelődési házban kisplasztikai és grafikai tárlat nyílt, amelyet günther cawein, az ndk budapesti nagykövetségének sajtóattaséja nyitott meg. jelen volt többek között dr. herbert plaschke, az ndk budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára, és dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke is.

a megnyitó alkalmából a megyei párt- és tanácsi vezetők kíséretében dr. herbert plaschke nagykövet megkoszorozta a nép kertben feállított munkásmozgalmi emlékművet. ezt követően nagygyűlést tartottak a diósgyőri lenin kohászati művek bartók béla művelődési házában. a diósgyőri nagyüzemek dolgozói előtt dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára ünnepi beszédében utalt arra, hogy a kgst-ben kialakult szocialista integráció eredményeként az ndk-beli riesai acélkombinát szállítja többek között az ózdi kohászati üzemek folyamatos acélöntőművének berendezéseit, és gyümölcsöző együttműködés alakult ki a borsodi vegyikombinát és ndk-beli üzemek között is. évről-évre nő azoknak a fiataloknak száma, akik a baráti országban szerzik meg szakképesítésüket.

/folyt köv/
19.00/ny

Tólgész

-46-

bb 60. / magyar-ndk.....folyt/ny

a nagygyűlésen felszólalt dr. hebert plaschke nagykövet is, aki az ndk következetes békepolitikájáról, a szocialista országok közötti együttműködésről szólott.

a nagygyűlés során a lenin kohászati művek hengermű 11. gyár-részlege középsori üzemének szocialista hengerészbrigádja a német munkásmozgalom kiemelkedő harcosának, ernst thalmannek a nevét vette fel.

ugyancsak hétfőn dr. herbert plaschke nagykövet fogadást adott borsod megye és miskolc megyei város párt- és állami, tudományos és művészeti, valamint műszaki életének vezetői tiszteletére. ez alkalommal adta át az ndk népek barátsága ligája kitüntető arany jelvényét a két nép barátsága fejlesztésében kifejtett tevékenységéért dr. bodnár ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának, csépanyi sándor országgyűlési képviselőnek, az ózdi kohászati üzemek vezérigazgatójának, dr. énekes sándornak, a diósgyőri lenin kohászati művek vezérigazgatójának, valamint hegyi imre országgyűlési képviselőnek, a hazafias népfront borsod megyei bizottsága titkárának. négyen a kitüntető jelvény ezüst fokozatát kapták. /mti/

--

bb 62. a vám és pénzügyőrség országos parancsnokságának tájékoztatója

tm/ny sl ie la

1972. október 9.

a vám- és pénzügyőrség országos parancsnokságától kapott tájékoztatás szerint a német demokratikus köztársaságban megváltozott néhány utas- és postaforgalmi vámrendelkezés. az ndk külgazdasági miniszterének új rendelete értelmében - a korábbi száz márka helyett - 500 márka összértékig lehet ajándéktárgyakat vám- és engedélymentesen bevinni az ndk-ba. öt napos, vagy annál rövidebb tartózkodás esetén ez a vám- és engedélymentes keret napi 100 márka. a rendelet újra szabályozza a postaforgalomba beengedhető élvezeti cikkek mennyiségének felső határát is. ennek megfelelően 250 gramm dohányárut, fél kilogramm kávé, fél kilogramm kakaót, egy kilogramm csokoládét, egy liter égetett szeszesített és két liter bort vagy pezsgőt engednek be vámmentesen az ndk-ba. egyben feloldották a légmentesen lezárt edények / konzervek / behozatali és kiviteli tilalmát mind a posta, mind pedig az utasforgalomban. változatlanok azonban a kivitelre vonatkozó utasforgalmi vámelőírások; ajándékokat, illetve vásárolt tárgyakat az ndk-ban való tartózkodás idejétől függően napi 20 márkáig, - öt napos, vagy azt meghaladó tartózkodás esetén - 100 márka összértékig lehet engedély- és illetékmentesen kihozni az ndk-ból. hasonlóképpen változatlanok az egyéb behozatali, illetve kiviteli korlátozások. /mti/

--

19.00/ny

Tólgész

-47-

bb 63. kétszázötven éves a hódmezővásárhelyi bethlen gábor
gimnázium

vid/fm/ny la

1972. október 9.

kétszázötven évvel ezelőtt az 1722-1723-as tanévtől kezdődött
eg önálló intézményben a középfoku oktatás hódmezővásárhelyen.
ezt megelőzően az akkori debreceni kollégium részeként csak ki-
helyezett tagozat működött a városban. a két- és fél évszázad-
dal ezelőtti eseményre, a nagymultu előd létrejöttére emlékezett
hétfőn a mai utódintézmény, a hódmezővásárhelyi bethlen gá-
bor gimnázium.

a jubileumi ünnepeket a helyi béke szálló nagytermében
tartották meg. a gimnázium egykori diákja és tanára, dr. rapcsák
andrás egyetemi tanár, a kossuth lajos tudományegyetem rektora
mondott ünnepi beszédet. az iskola pedagógusait és ifjuságát kö-
szöntötte dr. gosztonyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes,
hantos Mihály, a megyei tanács elnökhelyettese és török józsef,
a hódmezővásárhelyi pártbizottság első titkára is. az esemény
alkalmából több oktató részesült kitüntetésben. az intézmény
adta át a jubileum alkalmából készített „ bethlen gábor, em-
lékérmét, - szabó iván szobrászművész alkotását.

este a helyi petőfi sándor művelődési központ színháztermé-
ben tartották meg a bethlen gábor gimnázium ünnepélyét. a műsor-
ban vásárhelyi születésű, illetve vásárhelyen korábban hosszabb-
rövidebb időt eltöltött színművészek, operaénekesek, hangszer-
szólisták léptek fel./mti/

--

bb 64. jubileumi hangverseny egerben

vid/fm/ny la

1972. október 9.

száz éves az egri képtár. az értékes gyűjtemény - amely a
dobó istván vármuzeum főépületében tekinthető meg - a jubileum
alkalmából újabb értékes műkincsekkel gazdagodott. a 100.
évforduló tiszteletére hétfőn este ünnepi hangversenyt ad-
tak a képtár nagytermében az egri zeneiskola tanárai és hall-
gatói./mti/

19.05/ny

-48-

bb 65. indiai művészegyüttes pécsett

vid/ká bzs la

1972. október 9.

az indiai köztársaság fennállásának negyedszázados jubi-
leuma alkalmából művészeti eseménysorozat kezdődött hétfőn pécsett.
a nemzeti színházban a hazánkban vendégszereplő indiai művész-
együttes mutatta be műsorát. a későbbiekben a pécsi tanárképző
főiskolán indiai gyermekrajz, népművészeti és ifjusági könyv-
kiállítás nyílik. a petőfi filmszínházban bemutatják a pather
panchali című, társadalmi kérdésekkel foglalkozó indiai filmet.
/mti/

--

bb 66. időjárásjelentés

mm bzs la

1972. október 9.

a meteorológiai intézet jelentí október 9-én, hétfőn
19 órakor:

felhős idő

várható időjárás kedd estig: időnként felszakadozó fel-
hőzet, több helyen eső. gyenge, napközben kissé megélénkülő ke-
leti, délkeleti szél. a hajnali és reggeli órákban helyenként köd.
a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 15 fok körül lesz.
/mti/

--

vbb 67. bemutatták a „ fekete tollu fehér madár „ című szovjet
filmet

t ró/gg/ny zs la

1972. október 9.

hétfőn este a corvin moziban bemutatták a „ fekete tollu fe-
hér madár „ című szovjet filmet. juriy iljenko rendező alkotása
bukovinában játszódik, története 1939-től 1949-ig követi nyo-
mon az eseményeket. a népmesei hangulatu filmlegenda háborúról,
testvérharcról, szerelemről szól. a mű forgatókönyvét juriy il-
jenko és ivan mikolajcsuk írta. vilen kaljuta fényképezte a szí-
nes, szélesvásznú alkotást.

a tavalyi moszkvai filmfesztiválon aranydíjat nyert film fő-
szerepeit larisza kadocsnyikova, alekszandr plotnyikov, ivan
mikulajcsuk, bogdan sztupka és mihail iljenko játssza./mti/

20.30/ny

-49-

bb 68. az országos béketanács küldöttel

1 tf/ny la

1972. október 9.

hétfőn elutaztak koppenhágába, ahol részt vesznek az egyesült államok indokínában elkövetett háborus bűntetteit kivizsgáló nemzetközi bizottság ülésén./mti/

-50-

v é g e .

21.20/ny

To 2130

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. október 10.

bb 1. tervszerűen halad a kelet-nyugati metró második szakaszának építése

1 -don hi bzs hgy

1972. október 10.

a kelet-nyugati metró építésében résztvevő vállalatok dolgozói tartják a szocialista szerződésben tett ígéretüket: fennakadás nélkül halad a munka, az eredmény: az új állomások arcualata a mélyben és a felszínen egyaránt napról-napra változik, a kossuth lajos téri állomásnál a legjelentősebb az előrehaladás, itt már csak a tereprendezés van hátra; a barakkok, a felvonulási épületek és a kiszolgáló létesítmények elbontása a következő napok feladata. a föld alatti munkahelyen, a mélyállomásban az utolsó ellenőrzéseknél tartanak a műszaki szakemberek.

a batthyány téri állomáson az országos szakipari vállalat dolgozói burkolják a padlót és a mélyállomás oldalfalait, a duna mentén húzódó hév-vonal építése ugyancsak jó ütemben halad, a hév utolsó előtti állomásánál, a margit hidnál vasbetonnal bélelik az alagutat, a zsalukocsik az alagut oldalfalát építik, a moszkva téren - a munkások jól összehangolt munkája eredményeként - a föld alatt és a felszínen egyaránt formálódik, szépül az állomás képe, az állomást díszítő elemeket ezekben a napokban helyezik el végleges helyükre, az állomás álmennyezetét világoskék alumíniumburkolattal vonják be, a felszínen - hasonlóan a kossuth lajos térhez - az állványerdőket, a raktárépületeket rövidesen elbontják, a déli pályaudvaron most a kőművesekre vár nagy munka, s az állomás világító lámpatestei is hiányoznak még.

a metró építésben résztvevő vállalatok dolgozói november végére befejezik a munkát, a program szerint az első szerelvények december 22-én végiggördülnek a budai vonalalagutban./MTI/

To

..-

- 1 -